

Viepe 1912/102 15. oldal
kiegészítőből

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: ...
Egy évre ...
Külföldre ...

Felolvasó munkatárs:
Dr. NEGEDÜS LORÁNT.
Kiadók és leltulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNVIKZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 48. szám.

Mi az a Kálvineum?

Debrecen, május 4.

A magyar társadalom köztudatába, mondhatnók hamarosan átment a Kálvineum fogalma. Pár hét óta sűrűen visszhangzik ez a szó itt nálunk, Debrecenben is, kapcsolatban annak a nagyszabású, két-napos ünneppel, melynek fénye, erkölcsi és anyagi sikerei érdekében városunk legjobbjai buzgólkodnak.

Mi pedig azt szeretnők, hogy a mi kedves olvasóink ne csupán a plakátokról és meghívókról, hanem a közügyeket mindenkor híven és tisztesen szolgáló lapunk hasábjairól tudják s értsék meg azt, hogy mi a Kálvineum?

A szó Kálvinra, a nagy reformátorra emlékeztet. Ő róla nevezték valamikor gunyosan a deformátusokat kálvinistáknak. Csakhogy a guny nyilvesszői elveszítették hegyök élet s a tréfás névből egy büszkén viselt, bizonyos határozottságot, mondjuk nyakasságot jelntő szó lett a *Kálvinista*.

Természetes, hogy a Kálvineum szó is a kálvinisták köréből származik. Egy árvaháznak a neve ez; — egy árvaháznak, amely még csak a lelkekben van meg.

Abból az évszázados küzdelemből, melyet a református egyháznak, a maga igazaiért szenvednie kellett, — oroszlán-rész jutott a papságnak. Mindenütt az egész föld kerekességén. De joggal mondhatjuk, hogy elsősorban itt Magyarorszá-

gon. Sehol oly szivtelen, hosszas és következetes üldöztetésnek nem voltak részesei a hivek, mint éppen minálunk és pedig a papok. A világtörténelemnek legsötétebb lapjai a magyar protestáns gályarab-lelkészeknek a históriája. Ma már behagadtek ezek a sebek; talán nem is fájnak; talán az ellentétek is elsimultak. De az a rettenetes sok csapás, mely egyremásra reá sujtott a magyar kálvinista papságra, mégmaig is érezhető, — elsősorban az ő végtelen nagy anyagi szegénységökben s talán a modern kultúra terén itt-ott, különösen a külső formákban való visszamaradásban. Am aki valaha csak forgatta a magyar nemzet történetét s látta hogy ezek a férfiak testökkel védték e hon szabadságát s a református egyház mentevára volt a magyar nemzeti függetlenségnek: — az kalapot emel a kálvinista papok szegénysége és egyszerűsége előtt.

Hogy milyen a kálvinista papság helyzete manap, azt tudjuk, látjuk. Csak az a baj, hogy sokan az ő dolgaik megtekintésekor feledik a *multat*.

Ezen a szánalmasan nyomoruságos helyzetben akarnak most a magyar kálvinista papok segíteni, szeliden békességesen. A nagy 48-iki törvények gondoskodnának igaz ő róluk is; de hát az a törvény csak írott malaszt. És csak annyira van végrehajtva, szégyenére a magyar államnak, hogy a szegény nyomorgó ref. papság fizetése évi 1600 koronára van kiegészítve, minden előhaladás kizárásával. Tessék csak

ezt bármely más, akadémiai készülségű ember javadalmával egybevetni, mi lesz az eredmény?

És a magyar ref. papság dicséretére legyen mondva, most is, nem a maguk ügyét propagálják, hanem az ő árváinak az ügyét. Oh, ezeket a nélkülözésben felnőtt, szinmagyar, intelligens gyermekeket, ha atyjuk meghal, valósággal kidobják az utcára. Évi 150, legfeljebb 250 korona segegyben van részük.

Most tehát megmozdult a magyar ref papság. Nincs kihez folyamodniok árváik ügyében. Jönnek tehát a társadalomhoz, a magyar társadalomhoz. Megmutogatják szegénységüket, de azzal együtt ragyogó multjokat; megmutogatják árváikat s fil-léreket esdenek azok részére, hadd teremthessenek egy árvaházat, *Kálvineumot*, hol a testi és lelki zülléstől megóvja, a haza, egyház s társadalom értékes, munkás *magyar* tagjaivá növeljék az árva papi gyermekeket.

Ez a tény állás. Bárki megértheti ebből, mi a Kálvineum? A magyar középosztály egyik mentevára. Sürgős szükség van reá nagyon.

— És eljönnek az apostoli buzgalmu férfiak ide, mihozzánk Debrecenbe is. A Kálvinista Rómába. A gazdag Debrecenbe, melynek mindenre telt eddig. Vajjon fog-e telni erre a szent, hazafias oltárra is?

Hisszük, hogy igen! Debrecen társadalma méltó lesz multjához s diadalra segíti a legárvább árvák ügyét. (is.)

Az asszony, aki öl.

Írta: Vértesy Gyula.

— Lásna, édesem, én őszinte vagyok! S maga ahelyett, hogy megbecsülné az őszinteségemet, haragszik rám. Pedig inkább hálával kellene honorálnia az én becsületeségemet.

— A becsületeségét? — kérdezi gunyosan az asszony. — No már arra igazán kíváncsi vagyok, hogy hol itt a becsület?

— Mindjárt megmondom. Ott van, hogy tisztességesebb dolog megmondani valakinek, hogy már nem szeretjük, mintsem boldogítani tovább s hazudni neki azt az érzést, ami már nincs meg.

— Hát magánál már nincs meg? — kérdi tompán a nő.

— Nincs! És magánál sincs! Unalmasak vagyunk egymásnak. Boldogok voltunk, de a boldogságot nem lehet forszirozni. Hiába kapkodunk utána, ha menőfélben van. Elmegy, akármit is csinálunk. Hát tartóztatni se érdemes. Boldogok voltunk s a boldog napok emléke velünk marad. De nem tudom tovább szeretni. Ez a szerelem már csak lever, tönkretesz, ahelyett, hogy életetne, hangulatot adna. Más közönséges embernek talán nincs szüksége ezekre a hangulatokra, de én, az író, elvesztem, ha nem

találok új viszonyt, új hangulatot. Nekem az új szerelem nem testi, de lelki szükséglet. Fáj a szívem, hogy magát el kell hagynom, de nem tudom hazudni azt, amit már nem érzek. Megyek tovább az utamra. Én, a hangulatok bolygó zsidója. Bocssáson meg, ha bántotta az őszinteségem, de ha gondolkodik higgadtan, be kell látnia, hogy nekem volt igazam.

Kezet csókolt udvariasan s elment. A nő azóta ott ül egyedül a leeresztett redőnyű szobában; a szoba nyári melegében is fázva, dideregye.

Attól, amit hallott, még a lelke is dideregett. Megkapta a halálos döfést. Most már minek éljen tovább? Hiszen ez a szerelem volt az ő életének egyedüli célja, ezért szennyezte be lelkét bünnel, ezért hozott gyalázatot szerető jó férjére! De nem tudott magának parancsolni! Csak ezért a szerelemért tudott élni, most már meghalhat érte.

S csodásan tiszta világításban lát maga előtt mindent, a nagy csapás, a megrázó fájdalom é s szomorú órájában.

Az este homálya mintha beszűrődött volna a lezárt redőnyökön át is a szobába s nyomasztó ridegségével mintha ráereszkedett volna a szoba minden butordarabjára, az ablakfüggöny minden ráncára és az elhagyott szép asszony minden gondolatára,

aki most oly kinos egyedül maradt kifosztott lelke emlékeivel, melyek most, lelki világa sötétjén keresztül csodálatosan éles körvonalakban tűnnek elő.

Könnyelmű gyerekek volt, mikor férjhez adták. Tapasztalatlan, egyszerű, tiszta leány, puha, engedelkeny, mint a viasz, a férje azt formálhatott volna belőle, amit akart volna, csak egy kicsit erélyesebb lett volna s ne szerette volna őt az örültség. De így, elrontotta. Megtette királynőjének s ő maradt mellette rabszolga.

S a királynő kezdte hinni, hogy az élet játék; minden, mindenki játékszer; a férje is, a szerelem is.

Otthonról nem hozott magával semmi lelki alapot, hát a házasságot nem volt mire felépíteni. S mint a legtöbb modern házasságnak, ennek se volt semmi ethikai alapja. Legalább az ő részéről nem!

Férjhez ment, mert szülei rábiztatták s mert látta, hogy az a férfi, aki el akarja venni, szereti őt és amellet gazdag, aki az élet minden kényelmes dolgában részeltetni fogja. Hogy ő nem szerette, az mellékes volt. Különben akkoriban még jóformán nem is tudta, mi az a szerelem. Egészen addig, míg nem találkozott Péter Lacival, a felkapott, daliás fiatal íróval, akibe akkoriban divat volt beleszeretni.

Eleintén csak játszott ezzel a szerelem-

vetek

idényre.
ny 7 kor.
ny 10 kor.
ny 15 kor.
ny 17 kor.
ny 20 kor.
20.— Kért,
ly, selyem,
egbizható és
ári raktár

rünn.

5 éves, ha
shof cégnél,
elentékeny.
választék.
a legkisebb
ban.

elefen 945.

mész,

tégla

i anyagok

forrása

ornál

lam mellett.

rokat, di-

öket stb.

sztit

Ruhafestő

42. sz.

tók

e

nőlessajtókat

különféle nagy-

minőségben

és Ta.

1. részre alkalmas gépekben

és díjjal.

en és bérmentve

n.

Tanári özvegyek és árvák.

Egy humanus intézményről.

Nagy áldást van hivatva, hogy elterjesszen s sok nehéz gondot, hogy eloszlasson az a nemes intézmény, amelyet Magyarország középiskoláinak tanársága a közelmúltban életre keltett. A nagyközönségnek még kevés vagy éppen semmi tudomása sincs e csendes, de céltudatos akarattal létrejött alkotásról. Pedig tekintve a viszonyt, mely a tanárság s a nagytársadalom közt van, s azokat a nagy, mondhatni értékekben ki nem fejezhető szolgáltatásokat, melyeket a tanári hivatás nyújt osztály-, rang- s vagyonskülönbség nélkül mindenütt: kétségtelen, hogy a magyar társadalom művelt s széles rétegei rokonérzéssel s örömmel fognak e nem rég létesült intézményről tanárságukkal tudomást szerezni.

A „Tanárok özvegyeit s árváit segítő országos egyesület” ez a fiatal szervezet.

Mint neve is mutatja már, oly hiányokon s lelkiismeretet, társadalmi kötelességet, úgy humanus, mint nemzeti érdeket érintő bajokon van hivatva ez egyesület valahogyan segíteni, amely bajok s hiányok mindnyájunknak szívébe kapnak. Mert a tanárok bizony egyéb tisztviselőknek is — özvegyei s árvái a családfentartó kidőltevel olyan helyzetbe jutnak egyszerre a nekik juttatott nyugdíjnak megdöbbenően csekély voltánál fogva, hogy sorsuk közelebb áll a tengődéshez, mint a szegénységhez, nem is szólva arról, hogy műveltségi fokuknak, társadalmi helyzetükkel megfelelően éljenek továbbra is, ha szerényen bár, valamint a gyermekeknek jobb jövődőt biztosító neveltetéséről is hallgatnunk kell.

Valóban isteni sugallat volt a „valamit tenni kell” kötelességének a felismerése a tanár-apák aggódo lelkeiben, s ha valamit sajnálni lehetne, az csak az lehet, hogy a jó eszme már évtizedekkel előbb meg nem született. Hála Istennek, hogy ma már az eszme testet öltött, intézménnyé lett; csak legyen bőséges harmat s melegen napfény a magasból, mely a csemetét sok derék magyar családjára s gyermek számára árnyékot s gyümölcsöt adó fává növelje.

Hogy az egyesület nagy vonásokban

a közönséggel megismertessük, alapszabályaiból a következőket emeljük ki röviden: Az egyesület székhelye: Budapest.

Közelebbi céljai: a) rendes tagok özvegyeinek, b) a rendes tagok árváinak, c) a nyugdíj nélkül, vagy végkielégítéssel elbocsátott keresetképtelen rendes tagoknak évi segélyt adni.

Távolabbi céljai: Tanári árvaház, tanári internátus, tanári otthon létesítése.

Ime a jelen állapotok hiányai s nincsetlenségei mellett — s mennyire érezheti ezeket minden családos tanár ember, ha mikor arra a nagy nyugdíjaztatására gondol — milyen perspektíva! Tanári árvaház, internátus, otthon! Mily reményteljes, igazi nagy nyugdíjaztatáshoz illő nagyszerű pihenés! S miért az öröm?

Hát miért oly boldogító egy szegény családra, ha végre sok nélkülözés után tisztességes táplálékhoz, lakáshoz s ruhához jutott? Hisz ezek természetes dolgok volnának mindig, mint a madárnál a repülés, halnál az uszás. Meglétiük emberi mivoltuk kezdetét teszik, s hiányuk égbekiáltó természetellenesség!

De ilyen az ember! Elfeleli szükségét, ha elmult s örvend a „perse” természetes, de előbb hiányzó, most meglévő életföltételeknek is, ha végre valahára nem kell őket nélkülöznie. Ez a szegénység öröme.

Mindennapi, kevesebb gondal járó kenyér az özvegyeknek s árváknak, az internátus, az árvaház... ez a szegény tanár-özvegyek s árvák oly szép reménye, az apáknak sirban nyugtatója... ma még hiányzó életföltételek!

Az egyesületnek vannak rendes, alapító s pártoló tagjai. Rendes tagok a tanárok, alapító s pártoló tag bárki s bármely testület, ha egyszersmindkorra 1000 K-t fizet, illetve évente 5 K-t. Tiszteleti tagok pedig, kik az egyesület körül kiváló érdemet szereztek.

Nem tagadjuk, hogy ez ismertetés közvételére bennünket az a mélyen érzett s indokolt óhaj vezetett, hogy minél többen, minél nagyobb áldozattal s adománnyal a tehetős polgárok s testületek közül az egyesület pártoló s alapító tagjai közé lépjenek, mert azt a reményt, amelytől főntebb szó volt, csakis így valósíthatjuk meg.

Kell-e részletesebben fejtegetni, hogy a magyar társadalom mért segítse szívvel-lélekkel, tettel tanárait, kenyérkereső nélkül maradt családjuk sorsán javítani akaró vállalkozásukban?

Hogy a magyar tisztviselő fizetéséből a mai viszonyok közt nem tud valami vagyont kát szerezni, amellyel majd hátramaradottjainak sorsát valamiképp megkönnyítse, mindenképp belátja.

De legkevésbébbé juthat ebbe a szerencsés helyzetbe tanár ember, még nagyobb városokban sem, ha csak egészségét s produktív munkaképességét nem akarja csakhamar elfecsérelni, se nem fél a nevelési isteni hivatását aztán kontármunkává, szivettel bémító dresszurává alacsonyítani. Már a törvény szelleme is ettől tart, mikor tiltja, hogy középiskolai tanár nevelői elfoglaltsága hetenként a 25 órát meghaladja.

A nevelő hivatva van ifju, éhes-szomjas lelkeket erős, egészséges táplálékkal ellátni, még pedig bőven. Tehát magának is bőségében kell lennie a lélek-energiáknak „az életnek s igazság”-nak. De ha egész napon munkában kell görnyednie s fogynia, amely munkában egyúttal a legékebb lényeket, gyermek-ijjakat kell önmaga vérével s testével táplálnia; ha mindig csak adnia, osztania, szórnia kell az élet magvait, mint az édesanyának, ki két emlőjén nemcsak a maga gyermekét, de a másét is eteti, s ha e sok élettrádium-vesztegetésben nincs módja, ideje, hogy a vesztegetést tanulmányal, szintén jó, egészséges táplálékkal pótolja s céljának megfelelőleg áthasonítsa: ekkor, kérem, mivé lesz a nevelés... mivé az ember, aki nevelni hivatott, s a nemzedék, amely erre rászorul?

A nevelői élethivatás egy naponkint meg-megújuló vé nélküli áldozat az emberiségért, de helyrehozhatatlan szentségtörés is lehet: az ifju lelkekben felburjánzik a gyom s „oda van az emberek vetése”. A rendes tanításon kívül igazi nevelő mellékkereseti foglalkozást kár nélkül nem folytathat, ez maga egész embert kíván.

Tehát vagyont nem szerezhet a legjobb akarattal sem, mint szerez az iparos, kereskedő, ügyvéd, orvos stb. S tetszik tudni, mit jelent ez? Családjával improkutív volt élete, ha esetleg kellelénél korábban dőlt ki a mun-

mel is. Unta magát s ez multság volt neki. A férje egész nap el volt foglalva az irodában s ő egyedül unatkozott. Gyermekek volt, játékszerre vágyott. S azt hitte, hogy játékszernek jó lesz ez a kedves, esinos fiatal ember, akit amellet, mint író, bizonyos nimbusz is vett körül.

S addig játszott ezzel a szerelemmel, míg a szerelemből szenvedély lett, melynek hullámai összecsaptak a feje fölött.

És mind a ketten nagyon boldogok voltak, mikor az első hullámverés egymás karjába sodorta őket.

Az asszonyka a maga álmatag, ábrándozó tekintetű szemével, mintha csak most kezdett volna látni valamit a szerelem világából s úgy érezte, mintha csak azért született volna, hogy megtalálja ezt az erős, hatalmas, szép, fiatal legényt, aki ura és parancsolója legyen neki, ne rabszolgája, mint a férje.

A szerelem óriási erejéről addig fogalma sem volt neki. A férje, aki mindig előtte térdelt, parancsait leste s mint valami engedelmis kis kutya, teljesítette és aki mindig csak arról beszélt, hogy mennyire imádja őt — az nem volt alkalmas médium a szerelemre, de ez a szuró tekintetű, büszke, kevés szavu férfi, aki előtt ő térdelt, s akit ő árasztott el hódoló szerelme nyilatkoz-

taival, ez az a férfi volt, akit ő imádkozott. Az örök nő típusa, az örök férfi típusát.

Milyen boldogságban is telt el ez az egy év! Visszaemlékezik a találkozások óráira s mintha sötét fájdalommal égő lelkén egymásután gyulnának ki a csillagok, amint eszébe jutnak a találkozások.

S az is eszébe jut, hogy ez a bünös szerelem tulajdonképpen jobba, nemesebbé tette őt, mint aminő azelőtt volt. Aminek be kellett volna szennyeznie, az megtisztította. A könnyelmű játékbabából meleg szívű, gyöngéd, érzékekkel teli nő lett.

S hányszor ki akarta törülni multja egy föltját is.

— Végy el, hiszen rajtad kívül sose szerettem senkit és úgy téged se szerettem soha és nem is fog soha szeretni senki, mint én. Nem tudom tovább csálni azt a jó, becsületes embert, akinek csak egy vétke volt, hogy nagyon szeretett engem. Tisztítsuk meg szerelmünket minden salaktól.

De a férfi mindig habozott. Vagy pedig kitért a felelet elől.

— Majd máskor beszélünk erről, édes! Ne lopjuk most el magunktól ezt a kis időt. Hiszen, ha csókolak, tán jobban elhiszed nekem, hogy szeretlek, mintha azon vitatkozunk, hogy meg tudunk-e élni, ha össze-kelünk.

— Meg tudunk! Még a nyomorúságot is szivesen megosztanám veled.

— Csak a regényekben szépek az áldozatok. Az életben egyszerűen ostobaságok. Nem, majd ha igazán megalapítom a hírnevemem. Ez az eddigi siker csak olyan nyáréji álom, — de majd én is olyan gazdag leszek, mint a férjed, akit el fogsz hagyni értem, majd akkor, majd akkor.

Támolyogva áll föl a szegény asszony s odamegy az ablakhoz. Érti, hogy friss levegőre van szüksége, mert itt megfullad! Kiszakítja az ablakot s forró fejét kihajtja az esteli nedves, hideg levegőbe.

A gázlámpákat most kezdik gyújtogatni. Hej, ha a kialudt szerelmet is így fel lehetne gyújtani újból.

Pedig, hogy lobogott valaha ez a láng mind a két szivben! Most már csak az egyikben.

Néz, néz ki az ablakon és a forró köncseppek egymást kergetik az arcán.

Milyen szörnyű dolog is a boldogtalan napokban rágondolni verőfényre, tavaszra, hajnalhasadásra, szerelemre, csókra!

Vége, vége mindennek!

De hátha nincs vége? Hátha csak hazugság volt, amit Laci mondott?

Zacherlin

csakis üvegekben, ahol hirdetések kifüggesztve

kából, mintsem gyermekeit szárnyukra eresztette. Ez valóságos megrázó tragédia ily család életében, hol a bűnhődők azonban mitsem vétettek. Mert a nyugdíj? 4600 K fizetés s megfelelő lakbér után pl. az özvegy 1300 K-t sem kap. Ha 1-2 gyermek is maradt, ezek az állam részére nem léteznek. E számon fölül bizonyos határig kap az özvegy neveltetési pótlékot, de szeretnők látni, ki tud 160 K-ból gyermeket neveltetni, ruházni, táplálni. Ez az elbánás az özvegyek s árvákkal az állam részéről megdöbbentő igazságtalanság. Épp azok vannak a nélkülözésnek kitéve, akikért a családfő dolgozott, megtört s kidőlt.

Valóban a létesült egyesület hajdani segélynyújtása csak épp hogy a nagy szegénységet teszi tán elviselhetőbbé. Ime a szegény tisztviselőnek, elsősorban a tanárnak élete egy szomorú circulus vitiosus. Az apa nem tudja övének sorsát hátrahagyott vagyonnal a magáénál kedvezőbbé tenni, az anyagi gondtól őket megváltani, s a gyermek, sőt ma már a lány is, ott kénytelen az élet-harcot a közönséges létért kezdeni, ahol az apa kezdette volt. Ez az élet-sors nem esik messze az ókor s középkor kényszerállapotától... pedig ma a hatodik érzéknek, a szociális érzéknek korában élünk.

S vajjon foglalkozott-e már főként a vagyonos társadalmi osztály azzal, hogy mi mindent köszönhet ennek a magát áldozó nevelő-tanáremennek? Bajosan. Oly nagy a különbség a nevelés munkáiban a közt, amit a szülő ad s kap, hogy itt értékek kiegyenlítéséről szó sem lehet, pedig sokan lehetnek, kik a két mennyiség közé egyenlőségjelet raknak hamarosan. A nevelő, ki három iskolás nemzedéket kibocsátott az életbe, ez idő alatt megtört, elfáradt, kiöregedett, gyakran teljesen kidőlt; a kieresztett ifjak pedig büszkeséggel, erőteljes duzzadó ambícióval foglalnak le maguknak az élet kincseiből lehetőleg többet s többet. Áldás reájuk, szerezzenek szüleiknek mennél több örömet. De nem is sejtik, hogy az a parány a vérben, az idegben, az az imponderabilis erő a lélekben, amely tettekre hevíti s képesíti őket, egy más csillagból került szívükbe. Fényllett, melegített ez a kis világ abban a szürke iskolateremben, szórta bőkezűen, válogatás nélkül mindenkinek az égi kincseket:

Vigasztaló varázsával kezdi ez a gondolat befogni a lelkét.

Hátha csak hazudott, mikor azt mondta, hogy ráunt? Terhére volt, felizgatta s kiszaladt száján a bántó szó. De elmegy hozzá, bocsánatát kéri s rendbe jön minden.

Sejti, hogy gyávaság, amit tesz, de meg kell tennie!

De előbb levelet ír a férjének. Hadd tudjon az meg mindent s hadd legyen örökre elvágva a visszatérés útja.

Lázasan, kusza vonásokkal írja meg a levelet.

Elmegy ahhoz, akit szeret; nem tudja, s nem akarja tovább esalni az ő becsületes férjét, akit úgy szeretett volna szeretni, ha tudott volna, s ha nem került volna eléje ez a másik. Bocsásson meg neki, ne gondoljon rá megvetéssel. Megy Lacihoz, Péter Lacihoz! Megy, mert mennie kell; a lelke parancsolja.

Péter László ur pedig éppen akkortáiban vigan fütyörészve pakoigatott. Másnap reggel akart leutazni Velencébe, hangulatoikat gyűjteni ehhez a szakítási drámájához.

Észre sem vette a nagy fütyülés közben, hogy valaki belépett. Csak mikor valaki hátulról befogta a szemét, akkor ijedt meg.

— Ki az?

— mig maga ki nem hült s ifju nemzedékek alvó, tétlen erői életre támadtak, hogy maguknak, szüleiknek s talán sokaknak boldogságára legyenek.

S a nevelő-tanárság talán még hálát sem kér ezért. Amit tett, kötelességből tette, Isten s emberbaráti szeretetből, jó szívvél. De ne feledkezzenek meg a nemzedékek, amelyek jövőjének s jelenének magát áldozta, azokról, kiknek annyival kevesebb jutott énjükből, munkájukból, mennél többet kaptak, azok, akik erről hamarabb megelégednek, mint kizöldül a temető lombja, amelyet letarolt a fagyos szél lehellete.

Hajdu vármegye, Debreczen városa s nemes vagyonos közönsége nem létszen hálatlan. Hisszük s reméljük.

Philippus.

A lakásnyomoruság megszüntetése

Munkásházák és népszállók.

Indítvány a közgyűléshez.

Debreczen város közügyeinek intézői a leglelkismeretesebb buzgalommal láttak hozzá a város szociális bajainak orvoslásához és ezek között elsősorban a lakásnyomoruság megszüntetéséhez. E tárgyban írt cikkeink során ismertettük azokat az adatokat, amelyek a debreczeni építkezésekre vonatkoznak és amelyekből kitűnik, hogy Debreczenben ugyan rohamosan föllendült az építkezés, de az épülő házak csak nagyobb lakásokkal látják el a várost, nem segítenek azonban Debreczen legnyomortóbb baján: a munkásházák hiányán.

Beszámoltunk azokról az akciókról, amelyek mostanában indultak; hogy ezen a bajon segítsenek. Ismertettük azt a tervet is, amely a napokban merült föl és amely öt olyan kétemeletes bérház építésével foglalkozik, amelyek mindegyikében csupa apró lakás lenne, úgy, hogy egyszerre mintegy 300 kis lakást kapna a város.

Most érdekes akcióra készül a törvényhatósági bizottság néhány kiváló tagja, akik,

— Nem ismer meg?

— Nem.

— Talán a csókomról megismer?

— Maga az, Piroška? Minek ez a komédia?

— Eljöttem megkérni, ha megbántottam.

— Dehogyan bántott! A dolog egyszerű. Meguntuk egymást. S minek ebből tragédiát csinálni? — veti oda ingerülten a férfi, akit ez a dolog megzavart abbéli kellemes érzésében, hogy egy megunt viszonyától megszabadult.

— Én nem untam meg! Szeretem úgy, mint az első nap szerettem, mikor a magáé lettem. És nem tudok nélküle élni! Nincs becsületesem, nincs érzésem, nincs szívem, lelkem, minden nálad van; veled kell maradnom.

— Ugyan hagyjuk ezeket a frázisokat! Ne szavaljon! Bucsuzzunk el, mint jó barátok. Fogjunk kezét s váljunk el! Egy édes szerelmi viszonyból miért akarunk keserű emlékeket elvinni magunkkal? Csókolni meg még egyszer s azután menj haza szépen!

— És a nőben egyszerre meghalt a büszkeség, odaborult a férfi vállára. Az pedig, amint ismét maga mellett érezte a nő ruganyos, szép testét, újra a régi szerető lett, a vére forrni kezdett s magához szoritva a nőt, tüzesen csókolni kezdte:

— értesülésünk szerint, már a napokban indítványt is terjesztenek a közgyűlés elé. Ez az indítvány két részre osztja azokat a teendőket, amelyek a városra a munkáslakások hiányának megszüntetése körül várnak. — Az egyik teendő a családok munkások lakásáról való gondoskodás, a másik a nőtlen munkások olcsó ellátásának lehetővé tétele.

A munkáslakások kérdését az indítvány nem bérkaszánya-rendszerrel kívánja megoldani, hanem a pavillonrendszerrel. Szociális szempontból nagyon fontos, hogy a munkás a saját házában lakjék. Ha lakását fizetésképpen kapja vagy bérli, akkor a lakásból könnyen kitehető, kisebb az eshetősége annak, hogy a munkás állandó lakója maradjon a városnak, már pedig evidens érdek, hogy a munkás állandóan letelepedjék, nemcsak azért, mert így Debreczenben egészségesebb munkásviszonyok alakulnak, de politikai szempontokból is, mert szinte kétségtelen, hogy az új választói rendszer szerint a választói jog megszerzésének egyik feltétele az egy helyen való huzamosabb tartózkodás.

A munkások részére tehát olvan szabadon álló, kicsiny lakásokat kell építeni, amelyet bizonyos nagyon könnyű feltételek mellett magának megszerezhet a telekkel együtt.

Akkor a munkásnak van világos, tágas, szellős lakása, amely apránként a saját tulajdona lesz és amely halála esetén támaszt jelent hátrahagyott családjának.

A szóba került városi bérházakra az indítvány szerint szintén szükség van, de nem a családok munkások, hanem a nőtlenek részére. Ha város fölépítene az öt nagy házat és azok mindegyikét népszállónak rendezné be, akkor a munkásnyomoruság egyszerre megszűnnék Debreczenben és a népszállók megfelelő vezetése mellett a befektetett tőke amortizációján felül még haszna is volna a városnak.

E tervvel kapcsolatban illetékes helyen szó van arról is, hogy a városnak most már rendszeresebben kellene a szociális teendőket foglalkozni és eleve gondoskodni mindenről, nehogy majdan megszoruljon a város valamely irányban. Már most ki kellene jelölnie a városnak egyes helyeket, melyekre a gyárépítkezéseket irányítani kívánja, hogy így egy-egy gyárvárosrészt alakuljon körülötte megfelelő munkásteleppel. A legcélszerűbb

— Jöjj. Bucsuzzunk el s azután menj haza szépen!

— Te pedig mégy azután az új szeretődhöz.

— Ez a dolgok rendje! De ne vitatkozzunk ezen! Használjuk ki az utolsó percet!

Az asszony egy pillanatig merően nézett a férfi szemébe s a szép, tüzes szemeken át, mintha most először látott volna bele a sivar lélekbe.

Ellőki magától és az arcába vágja:

— Gazember!

A férfi mosolvgva végignézi s utálatos frivolsággal mondja:

— Hát akkor nem bucsuzzunk el, — s azzal hátat fordítva, folytatni akarja a pakolást.

A nő pedig meglát az asztalon egy revolvért, utána kap s a következő pillanatban föbe lövi a férfit.

Ekkor lép be a férj, aki felesége levelének elolvasása után ide sietett.

Az asszony leteszi a revolvért, eléje megy s csak annyit mond:

— Leszámoltam veled!

— Te pedig jösz velem haza! Ezt az embert én öltem meg!

S a nő remegve követi a férfit, akit ebben a nagy pillanatban kezd megszeretni...

LIPIK **ELSORANGU** **BIZTOSAN GYÓGYIT:** rheumát, ischiást, anyagcsere-zavarokat, cukorbetegséget, alkali bajokat, gyermek-kórokat, csonttöréseket és izzadmányokat.

Szlavonia **GYÓGYFÜRDŐ** Alkalinus, sós, jódos vizek. Radioaktív források **64° C.** Nyári és téli kúra. Kívánatra prospektus ingyen

a gyáralakulást a városnak afelé a része felé vinni, amely a rendszeres szelek irányába esik, hogy így a gyárkémények füstjét ne a városba hozza a szél.

Ezekkel a föltétlenül komoly kezdeményezésekkel a törvényhatósági bizottság még ebben a hónapban foglalkozni fog.

A hentesek és a közérdek

Beszélgetés hus-szakértőkkel

Pénteki számunkban ismertettük azokat a botrányos állapotokat, melyeket a rendőrség a Dégenfeld-téri hentesáru bódékban tapasztalt. Ahol nemcsak a legelemibb egészségügyi intézkedéseket nem tartották be az érdekelt hentesek és kiárúsítók, de valóságos járványfészeket rendeztek be, ahol mindenféle bacillus kényelmes, jól ellátott tenyésztelepet találhatott volna. Ha a hatóság még idején körmére nem koppant a tisztelt mester uraknak. *Volt ott rothadt máj, penészes tepertő, piszkos sonka és enyvnek való oldalas garmadával.* Alig győzte elkobozni a hatóság.

És ma már tisztán láthatja a leglaikusabb városatya is, hogy rutul becsapták, a mikor a jóhiszeműségéhez apelláltak és azaz állatták, hogy ezek a piaci husmérések a szociális érdekek kielégítését szolgálják s a *szegény embereknek olcsó pénzért adnak táplálékot.* Mert valójában ezek a kimérések nem egyebek, mint *fiókjai a mészárosoknak és henteseknek, ahol azokat a hulladékokat árulják, melyek csak enyv és szappan gyártására alkalmasak.*

Ezenkívül az idevonatkozó miniszteri rendeletek szellemét is a legnagyobb mértékben kijátsszák, mert a legelemibb rendelkezését sem tartják be, amely azt parancsolja, hogy az eladásra kerülő tárgyaknak nemcsak romlatlanoknak, pormenteseknek, de *undorítóknak sem szabad lenniük.* Egyetlen egy helyen talált csak a hatóság pormentesítő terítéket, *jégszekrény* pedig, mely a legszükségesebb kelleke a husfogvasztásra berendezett helyeknek, alig van az egész Dégenfeld-téren.

Valóságos keleti borzalmak tárulnak fel előttünk, ha a városi állatorvos jelentését elolvassuk. A fogyasztásra szánt husneműek hétszámra heverték úgy, ahogy azokat kipakolták, járta a por, érte a penész, poshadás, sőt az *egerek, patkányok is megrágták.*

Ime, idáig vezetett a városi *spórolási politika*, mellyel a szervezeti szabályokban fenntartott hatósági állatorvosi állást, azt, amelyiknek a város közlelmzési felügyelete képezné *egyedüli hivatását, egyszerűen elhallgatták.* Pedig az idevonatkozó 1888. évi VII. törvény cikk világosan előírja, hogy minden törvényhatósági joggal felruházott város erre a célra *külön állatorvost* tartozik állítani. Nem állhat meg tehát a városi tanács egyik tagjának az az érvelése, amelyikkel ezt a foglalkozáskört a városi *m. kir. állatorvos hatáskörébe* akarja utalni, mert ez az állatorvos az állam terhére és kizárólag az *állam-rdekét érintő ügyekben* áll rendelkezésre.

Igen helyes ezért a rendőrfőkapitány javaslatára, mely az élelmicikkek és az ezeket gyártó iparágak üzemének ellenőrzésére külön hatósági állatorvosi állás szervezését, illetőleg az idevonatkozó miniszteri rendelettel kívánt, sőt az új szervezeti szabályokban már be is illesztett állás betöltését kívánja.

A minapi razzia borzalmas eredménye elég tanúságot rejt magában, nem hisszük, hogy ezt ott is, ahol intézkedni hivatottak, meg ne értsék. Ezek után átadjuk a szót

Steiner Jakab városi állatorvos husvizsgálónak, aki következő felvilágosítást adja a hentesmesterek részéről történt felajdulásra:

**Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban**

— Van egy miniszteri rendelet, mely néhány alföldi városban megengedi a hustermekek piacon való árusítását.

— Bódékban?

— Dehogy, *sátrakban.* Amelveket naponként felállítanak és a piac végeztével ismét elbontanak. De ilyen sátrak itt nincsenek. — Itt árubódék vannak, amelyek mintegy filiáléjai a helybeli hentesmestereknek, ahol a *kiszelejtezett árukat* helyezik el.

— Am ez a kisebbik baj! De igen sokszor — tapasztalat szerint — a piacra kerülő termékeket vidéki emberektől vásárolják, ezek soha *vizsgálat alatt nem állottak* s így sem arról meggyőződni, hogy egészséges állapotból valók, sem arról, hogy azok nem csempészettek, nem lehet.

— Nyers hust nem árulnak ezekben a bódékban?

— A kérdés igen lényeges. Mert a miniszteri rendelet *nem is engedi meg, hogy mást, mint nyers hust áruljanak* a piaci sátrakban.

— Igaz, hogy a sátrakban egerek és patkányok is járnak?

— Annyira igaz, hogy az egyik árus, a kítől megkérdeztem, miért ivukas az egyik szál kolbász, egyenesen azt felelte: *Mert az egerek kirágták.*

— Hogyan történhetett ez?

— Ugy, hogy az árubódéknak jégszekrényük nincsen és az *áru éjszakára ott maradnak az asztalon* szétszórva s bizony az egerek és patkányok vígan lakmározhatnak rajta.

— Hiszen ez valóságos kínai mészárszék, ahol hétszámra büzlök a hus?

— Bizony, kérem — adja le véleményét a hatósági állatorvos — ha be akarnók tartani a miniszter rendeletét, minden éjszakára kiinn hagyott árut reggel el kellene koboznunk!

Eppen most érkezett a főkapitányi hivatalba

Reitz János törvényhatósági főállatorvos,

aki a hentesek panasza és felülvizsgálati kérelme folytán újból vizsgálat tárgyává tette az elkobzott husneműeket:

— Kutyanak való ételek! — nyilatkozik munkatársunk előtt, mikor a felülvizsgálatot elvégezte.

— Miben találja főállatorvos ur a bajok kulforrását?

— Hogy eddig a város az élelmiszerek; hus, tej, állatvédelem ellenőrzésére a rendszeresített *állatorvosi állást nem töltötte be.* Mert a vágóhid teljes leköti azt a három orvost, akik be vannak állítva, két állatorvos pedig a Hortobágyon tesz szolgálatot. Ezeket elvonni innen nem lehet. Pedig a közlelmzés védelmének és tisztaságának legfontosabb érdeke az, hogy *hatósági ellenőrzés alatt álljanak.*

— Mennyiben találja főállatorvos ur eladásra alkalmatlanoknak az elkobzott dolgokat?

— Mert piszkosak, büzősek, szennytől és rovaroktól fertőzöttek. De ha egészségtelenek nem lennének is, oly *undorítóak*, hogy már az által is átlélik a miniszteri rendeletben lefektetett elveket.

— Ezenkívül nem lehet ellenőrizni, vajjon *honnan is származnak* ezek a husrészek. Mert a felülbélyegzést füstölés után megállapítani nem lehet. Tehát akár *dögghusok is lehetnek!*

— Hogy lehetne mindezeket segíteni?

— A hatóság feladata, legszigorubb rendet inauguralni. *Állandóan vizsgálni kell nemcsak a piacot, de az élelmicikkek előállítására szolgáló telepeket is,* ahol főleg nyárban botrányos állapotok tapasztalhatók. Főleg a hustermekek termelésénél, ahol a *legyek és moszatok* a töltelékül szolgáló husdarabokat garmadával lepik el és felületes kezelés mellett bizony bele kerülnek a *töltelékkel együtt a virstlibe, kolbászba.*

— Igaz-e, hogy *Debrecenben valódi borjuzhust nem is igen kapni?*

— Bizony, ez is óriási hátránvát képezi a mi városunk közlelmzésének. A miniszteri rendelet ugyanis előírja, hogy a növendék marhahus árusítása a nagyobb városokban csakis *külön növendék-husszékében* történik. Minthogy Debrecenben ezidőszert ilyen nem létezik, drága pénzért el kell fogadnunk azt, amit kapunk.

— Mi a véleménye főorvos urnak azokról az elkobzott árukról, amelveken csak csontok és bőrök vannak?

— Hogy ezeket enyv- és szappangyártásra föl lehet használni, de embereknek eladni vétek és gyalázat. *Ez nem szociális gondolkodás, de valójában a szegény nép kiszákmányolása!*

— Mi a felülvizsgálat eredménye?

— Hogy az elkobzott árukat a gyepmesteri telepen eladni rendelem.

Azt hisszük, ezek után jobban illusztrálni azt a közegészségügyi anomáliát, a mely az egész város népének egészségén és ereszényén hizott meg, fölösleges. És meg vagyunk győződve, hogy a városi tanács a hatósági állatorvos és a rendőrfőkapitány intézkedését nemcsak helybenhagyja, de utasítani fogja őket, hogy még *radikálisabb modorban folytassák az ellenőrzést* s ahol visszaéléseket tapasztalnak, ott a legkerülhetetlenebbül alkalmazzák a törvény szigorát.

Addig pedig, amíg a vásárcsarnok elkészül, kizárólag a husvizsgálatot tanusító hatósági *ólompecséttel* ellátva engedi meg a füstölt hustermekek árusítását.

Gyulai Zsiga.

Kálvineum-ünnepélyek

Apostoli buzgalommal folytatják ország szerae nemes munkájukat a Kálvineum nagy eszméjének lelkes vezeterei és katonái. Legutóbb a dunántul voltak a legszebb erkölcsi és anyagi eredménnyel Kálvineum ünnepélyek, ma pedig Szatmáron rendeznek ilyen ünnepélyt, amelynek sikerétől sokat várnak, mert ez ünnepélyre úgy készültek, hogy annak fénye és anyagi eredménye meghaladja a Kolozsvárit is.

Az ünnepélynek, amelyre Baltazár Dezső dr. püspök, Lencz Géza nr. dékán, Hajdu Zsigmond püspöki titkár ma délután uaaztak el, Degenfeld József gróf főgondnok és Márk Endre udvari tanácsos pedig vasárnap reggel utaznak, programja a következő:

Az érkező notabilitásokat a vasutnál nagy fényvel fogadják.

Az ünnepség programja három részből áll:

I. Istentisztelet délelőtt 10 órakor a szatmári ref. templomban.

1. Fennálló ének: 74. dics. 1. v. (Im béjöttünk . . .) 2. Rendes ének: 130. dics. 1. v. (Óh könyörgést meghallgató . . .) 3. Imádkozik Baltazár Dezső dr. püspök. 4. Grieg: Ina. Éneklő a szatmári és németi egyesített dalárda. 5. Prédikál és utóimát mond Haypál Benő budai lelkész. 6. Gabriel: „Ha földi munka . . .” Éneklő a tanítónőképző és a főgimnázium vegeys kara. 7. Végének: 179. dics. 10. v. (Dicséret, dicsőség . . .)

Istentisztelet végeztével tisztelgések dr. Baltazár Dezső püspök előtt a városháza dísztermében. Déli 1 órakor közebed a Polgári Társaságkörben.

II. Orgonahangverseny pontban délután 4 órakor a szatmári ref. templomban.

1. Bach J. S. (1685—1750) Praeludium és Fuga a moll. Orgonán előadja: Wehner Géza (Budapest.) 2. Szügyi: „Karácsony est” és „Maradj velünk” (a genfi énekesből). Szólóban éneklő: Nagy András, a Magv. Ref. Énekvezérek Egyesületének elnöke (Debrecen.)

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhethjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kos.uth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

cen.) Orgonán kíséri: Veress Lajos. 3. a) Corelli A. (1653—1713) Sarabande; b) Bossi E. (1861) Canzoncina és c) Bossi E. Pastorale. Orgonán előadja: Wehner Géza. 4. Szuhay-Fenyvessy. „Istenért és szabadságért”. Melodráma. Szavalja: Kozma Zsigmond biharnagybajomi lelkész; a szóló- és kettős énekszámokat éneklék: Nagy András debreceni, és Jánosi Antal püspökladányi énekesek; a karénekeket előadják: a tanítónő-lépző és a főgimnázium vegyeskara s a szatmári és németi egyesített dalárda; orgonán kíséri: Veress Lajos; a végén a Hymnuszt éneklé a közönség. 5. Liszt F. (1811—1886) Variációk „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen” chorál fölött. Orgonán előadja: Wehner Géza.

III. Estély a színházban 8 órakor.

1. Prologus. Irta és elmondja: Szuhay Benedek sajkópólnai lelkész, egyházmegyei főjegyző. 2. Gaál: „Honfi dal”. Éneklé a Szatmárnémeti Dalegyesület. 3. Beszédet tart Baltazár Dezső dr. püspök. 4. a) Stavenhagen: „Caprice.” b) D'Albert: „Gavotte” és „Musette.” Zongorán előadja Wehner Géza (Budapest.) 5. Hajnalsillagének a „Tanhäuser”-ből. Éneklé Haypál Benő budai lelkész. Zongorán kíséri: Jónásné Baranyi Ilonka. 6. Magyar nóták. Saját szerzeményeiből előadja: Balázs Árpád (Zilah). Kíséri Magyar Imre és zenekara (Debrecenből.) 7. Gaál: „Epi'log”. Éneklé a Szatmárnémeti Dalegyesület és a Szatmári Dalárda. 8. Záróbeszédet mond Kiss Ferenc esperes, egyházkerületi főjegyző (Püspökladány.)

Színház után társas vacsora a Pannoniában. (Étkezés étlap szerint.) Vacsora után tánc a díszteremben. A vacsorán és a táncestélyen is a Magyar testvérek zenekara játszik.

Gyűjtés a szatmári árvizkárosultaknak

A belügyminiszter Debrecenhez.

Ismeretes, hogy ez év elején rettenetes csapás pusztította el a szatmármegyei Panyola községet, amelynek lakosai koldusbotra jutottak. A borzalmas nyomoron segítő a belügyminiszter gyűjtésre hívta föl a törvényhatóságokat is. Ez a fölhívás, amelyet itt közlünk most érkezett meg Debrecen városához.

A folyó 1912. évi február hó 12-én s a rákövetkező napokon súlyos elemi csapás érte Szatmár vármegye fehérgyarmati járását.

A rendkívül gyorsan beállott időváltás következtében a folyók kiáradván, az ár víz a fehérgyarmati járás több községének határát borította el.

A legnagyobb kár Panyola községet érte melynek belterületét is majdnem teljesen elpusztította az ár. A község 239. lakóházába hatolt be az árvíz, melynek több mint kétharmada összeomlott s a megmaradt rész is a pusztulásnak néz elébe. A lakosság összes ingóága odaveszett.

A többi községben is tetemes károkat okozott az árvíz s pedig nemcsak a határban de részben azok belterületén is.

Nagy és súlyos a károsodás, mely e községek lakosnágát érte s hosszú időnek kell eltelnie, míg a veszteség pótolható lesz.

Az elemi csapás okozta első pillanatnyi nyomor enyhítésére úgy a kormányhatóság, mint a helyi járási és központi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket és a pillanatnyi nyomor következményeit enyhítették is, de a mindenétől megfosztott lakosság további támogatásra szorul.

Ezért fordulok az ország nemes gondolkodású és mindenkor áldozatkész polgárságához, hogy a mostoha sorsba jutott polgártársain anyagi erejéhez mérten segítsen.

Felhívom ennél fogva Cimet, hogy felhívásom közzétételével a törvényhatóság lakossága között a Szatmár vármegyei árvizkárosultak javára a legszélesebb körben gyűjtést indítson s a befolyandó adományösszegeket lehetőleg mielőbb juttassa el Szatmár vármegye alispánjához.

Budapest, 1912. évi március hó 29.

A miniszter helyett

Jakabffy sk. államtitkár.

A polgármester már el is rendelte a gyűjtést, amelynek során befolyó esetleges adományokat június hó 1-ig a polgármesteri titkári hivatalba kell küldeni.

Gyilkosság Balmazújvároson Hulla a répaveremben

A balmazújvárosi csendőrség egy bravuros nyomozásáról adunk számot ennek az esetnek a kapcsán. Öt hónap előtt, még a múlt év december első napján nyoma veszett a balmazújvárosi határban, Kállay Sándor debreceni lakos tulajdonát képező tanyán Szabó István 22 éves kocsisnak. Szabó Mihály és István bérlék ezt a tanyát és ezek szolgálatában állott a nyomaveszett ifju kocsis. A csendőrség erőlyesen vette kezébe az eset szálait, azonban semmi biztos nyomot, ami az eltűnést megmagyarázta volna, egészen az elmúlt napig nem kapott. Minthogy pedig a kocsis nyugtalan, bolygó természetű ifju volt, el kellett fogadni azt a magyarázatot, hogy az illető eltűnt.

Öt hosszú hónap telt el azóta s akiknek a ifju eltűnésében részök volt, már teljes biztonságban érezték magukat. Csak a csendőrség, a kir. ügyész, meg az eltűnt ifju édesanyja nem akartak megnyugodni ebbe a bizonytalanságba. És láthatatlanul bár, de annál szívesebben folyt a nyomozás a rejtélyes ügyben. Mignem tegnap a balmazújvárosi csendőrség

megtalálta a holttestet

egy répaveremben.

Pár nap előtt ugyanis két falubeli aszszony jelentkezett Jankó csendőrszervező előtt, akik azt a szenzációs vallomást tették, hogy nekik tudomásuk van Szabó István eltűnésének körülményeiről, aki nem is ment el élve helyéről, hanem bünténnv áldozata lett!

— Itt van elásva a répaföldeken! — mondotta egyikök.

— Vagy pedig egy répaveremben! — javította ki a másik.

Az őrsvezetőnek, akit úgy a kir. ügyész, mint felettlen hatósága folytonosan nógatott az eredményért, az eset szegét ütött fejébe és közölte a vallomást Földesi Sándor balmazújvárosi rendőrbiztossal. Elhatározták, hogy még az éjszaka folyamán kiszállnak a helyszínére és hozzáfognak a hulla felkutatásához. Az idő is kedvezett a vállalkozásnak, amely meglepő eredményt produkált: az egyik répaveremben, a Kállay-tanyához közel, megtalálták Szabó István felosztásnak indult hulláját.

Kiderült, hogy az illetőt agyonütötték s amint az előnyomozás adatai mutatják,

egyik szolgatársa és fiatalabb gazdája voltak gyilkosai.

Szabó István, az eltűnt ifju gyanúsított gazdája, 40 éves, büntetlen előéletű egyén, tagadja a terhére rótt bünténnv, de Gula János kocsis — a csendőrség jelentése szerint — teljes beismerésben van. Azzal védekezik azonban, hogy jogos önvédelemből követte el végzetes tettét, mert Szabó István, a ko-

csis megtámadta gazdáját, Szabó Istvánt, torkon ragadta azt és fojtogatni kezdte. — Erre ő egy lapáttal fejbeverte, majd dulakodás közben a gazda is nekitámadt a legénynek, akit addig ütöttek, amíg csak le nem esett lábáról.

Mikor pedig látták, hogy Szabó István nem lélegzik, annyira megijedtek, hogy a holttestet kocsisra tették és a tanvától jó messzire fekvő répaverembe vitték, ahol a homok alá ásták el. Így akarták elkerülni, hogy az eset napvilágra kerüljön s őket a gyilkosság vádjá érhesse.

De a gazda, akit a csendőrség szintén őrizetbe helyezett, Gula vallomásával szemben is tagad és mit sem akar tudni az egész dolgról.

Bár a csendőrség előtt van az egyik koronatanu,

Szekeres Sándor 13 éves ifju vallomása,

aki az esetet megelőző vitánál jelen volt s aki következőket vallotta be a gyilkosság körülményeiről:

— December elsején kukoricát morzsol-tunk, Szabó István, Gula János, Szabó István gazda és én. Szabó István valamin őszszecihelődött a gazdával, aki aztán rátámadt a kocsisára, mire ez meg a nyakának esett, gégén fogta és elkezdte fojtogatni. Erre aztán Gula János is közéjük ugrott, felkapott egy vaslapátot és avval neki esett István komának.

— Erre én annyira megijedtem, hogy beszaladtam az istállóba és behúzódtam, annyira, hogy semmit sem láttam, mi is törté-nik odakünn. Csak a Pista kiáltóását hallottam: *Jaj Istenem! Mi lesz velem? Hát senki sem véd meg engem?!*

Megjegyzendő, hogy a ifju ezt a vallomását, melyet már régebben is megtett, többször visszavonta, míg ma meg nem lelték a hullát.

A csendőrség az esetet ma délelőtt jelentette a debreceni kir. ügyészségnek és innen Táby Mihály és Rézler Ervin vizsgálóbírák, Horváth Artur dr. kir. törvényszéki orvos mentek ki Balmazújvárosra, ahol a boncolást Forray Péter dr. községi orvos segédletével ma délután öt órakor tartották meg. A boncolás még semmi pozitívumot nem eredményezett és az orvosok több hullarészt hoztak haza, melyeket vegyi uton fognak tanulmányozni.

A csendőrség ez ügyben folytatja a nyomozást.

SPORT

Debreceni football élet. Mozgalmas napja lesz vasárnap a még városunkban egvedül álló nagyerdei sportternek. A Kolozsvári Atléta Club erős csapata fog mérkőzni a Debreceni Tornaegylet csapatával. E mérkőzésnek óriási vonzereje van, amennyiben mind két csapat fair játékaról híres és körülbelül egyforma classist képviselnek úgy hogy az eredményt megjósolni alig lehet.

Tekintve, hogy a D. T. E. saját pályáján játszik, mégis az ő győzelmét tippeljük. Biró Hajdu szöv. bíró. Kezdeté 5 órakor.

A K. A. C.—D. T. E. mérkőzését megelőzőleg városunk legszimpatikusabb csapata a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egyletének I. csapata játszik a D. T. E. II. csapatával. Ez teljesen nyílt, a mennyiben a bajnoki mérkőzésen a D. T. E. I. csapatát is kis híján meg nem verte. — A D. M. T. E. barátságost játszik a N. A. C.-al Nagyváradon.

A Debrecen—Nagyvárad representatív mérkőzés meg lesz erre vall az, hogy a debreceni sportegyletek már a válogaao bizottságot is kiküldötték. A részletekre legközelebbi számunkban kitérünk.

KONCZ

fest és vegyileg tisztít
mindennemű ruhát, valamint csipke
és szövet-függönyöket kifogástalanul.

DEBRECZEN.

Gyár és irodület Arany János-u. 0. Fiók
üzlet Bathányi-u. 2. — Telefon 701. sz.

Sport majális. Az általános szeretetnek örvendő Debreceni Keresk. Alk. Sport Egyesület mint már említettük május 12-én a Szolnoki M. Á. V. Sp. E. mérkőzik s ezután a Royal szálloda dísztermében igen szép műsorral majális rendez. E mulatságot óriási érdeklődés előzi meg nem csak azért mert kitűnő sikerre van kilátás, de azért, mert sport pályája javára van. Városunk kereskedői és vállalatai mind hozzájárulnak.

Uzsora-üzelmek a vármegyében

A földesi magánbankár.

Egész csapat szegény kisember nehéz bajára terelődött mottó rá a hatóság figyelmé. Kenyerüket keserves küzdelemmel kereső emberek nehéz vrgődését használják ki lelketlenül és kegyetlenül magukat megszedett furfangos emberek, akik apróbb kölcsönök után valósággal nyuzzák a hálójukba került áldozatokat.

A vármegye több helyén fejlődött ki ez a modern zsebelés, amely együtt jelentkezett a meglehetősen kifejtett baromfikereskedéssel. Nagyon kispénzü paraszt emberek meg asszonyok próbálkoztak a vármegye sok helyén a baromfikereskedéssel és kiderült, hogy az üzlet eléggé reális, amelyből szép szerényen megélhetnek ezek a kis egzisztenciák.

Csak hogy ehhez a kis üzlethez is kell forogató, mert különben nem képesek ezek a szegény emberek reuzálni. Jámor, tudatlan simpla gondolkodásmódu emberek ezek, a kik bizony nehezen jutnak pénzhez. Ezt látták itt is, ott is agyafurt, furfangos emberek, akik aztán szívesen adtak kölcsönt olyan föltételekkel, amely bőségesen kimerítik az uzsora tényálladékát is. Akit egyszer a karmuk közé kaparitanak, azt évekig el nem eresztik, hanem folyton szipolyozzák és a kölcsönadott összeg ötszörösét is bevasalják a szegény áldozatuktól.

Hogy fogalmat alkosson a közönség ezekről a megdöbbentő üzletekről, itt közlünk egy esetet:

Molnár László püspökladányi lakos a feleségével egyetemben baromfiakkal kereskedik. Szegény emberek ők, akiknek nagy üzletekre nincs tőkájük, hanem csak kicsiben üzük a tyukkofaságot. Molnárnak, hogy az üzletet folytathassa, szüksége volt 1903-ban 1400 koronára.

A püspökladányi csirkéseknek Pap Mihály földesi gazda szokott kölcsönöket adni heti törlesztésre. Molnár is elment a földesi magánbankárhoz, aki adott is neki 1400 koronát kölcsön avval, hogy tartozik minden héten 14 koronát fizetni. Molnárnak kellett is a pénz, de meg a maga szimplex eszével nem is ért a pénzügyekhez, hát nem igen nézte a föltételeket, hanem örült, hogy pénzt kapott.

A kapott kölcsönből aztán szépen forgatta is a maga kis üzletét Molnár és kéréses is rendesen.

Persze becsületesen fizette a heti 14 koronát Papnak. Fizette 1903-tól teljes hét esztendeig, kifizetett tehát mintegy 5000 koronát. Végre megunt a fizetést, az üzlet is gyengébben ment, de Pap nem engedte ki a kezéből áldozatát. Molnár ekkor csak azt kérte, hogy a heti fizetést leszállíthassa hétre. Pap ugyan nem ment bele, de Molnár ettől kezdve 7 koronára szállította le a heti törlesztést és a hét koronát fizette is tavaly júliusig.

Ekkor aztán, mivel Pap egyre követelte a heti 14 koronát, Molnár megtagadta a további fizetéseket és fölhívta Papot, hogy számoljanak le. De Papnak nem tetszett az elszámolás, hanem egész egyszerűen még követelt 800 koronát Molnártól, akit be is perelt.

A furcsa pör a püspökladányi járásbíró-ságnál indult meg és a járásbíró — hogy, hogy nem — el is marasztalta Molnárt a 800 korona megfizetésében. A szerencsétlen Molnár, aki a kölcsönvet 1400 koronát ötszörösen is visszafizette már, sirva jött be Debrecenbe, fölkereste Csáthy Dezső dr. ügyvédet és kérte, hogy szerezzen igazságot neki. A nagyon gyanus pénzügyvellett most foglalkozott a debreceni törvényszék polgári tanácsa, amely Kulin Imre elnöklése mellett megsemmisítette a járásbíró-ság ítéletét és Papot elutasította igazán jogosulatlan követelésével.

Évvél azonban még nincs az ügy befejezve, mert a gyanus kölcsönüzlet iránt más hatóságok is érdeklődnek annál is inkább, mert ilyen eset csapatosan fordul elő nemcsak Püspökladányban, de a vármegye több helyén is.

NEMO.

(Álarcos jelenet a városi bálból.)

(Éjfélt után. Mindenki levetette álarcát, megkezdődött az estebéd.)

Egy ur: (Jóízűen falatozik, előtte frissen csapolt pohár sör, mely gyönyörű habcsóval kíváncsan kinnálgatja magát. Az ur leteszi kezéből kését, villáját és jobbjával nyúl az ital után.)

Nemo: (Mielőtt amaz a poharat megfoghatta volna, felveszi és kiissza a sört.)

Ur: (Meglepetve.) Bocsánat... ?!

Nemo: (aki még mindig álarcban van, leintli) Csak nyugodtan, semmi felindulás! A bocsánatot majd én kérem Öntől. (Odahajol hozzá) Maga tolvaj, panamista, csirkefogó!

Ur: (felugrik) Ez mégis gyalázat! Uram, hogy mer velem ilyen hangon beszélni?!

Nemo: Ne tüzeljen. Maga sem nem pap, sem nem tüzölt. Csak pitiáner: közszolga. Aki csak felelősséggel tartozik. Miután pedig nem kérdeztem, hát ne feleljen.

Ur: De ön sérteget!

Nemo: Nem sértegetem, csupán ellenőrzést gyakorlok Ön felett. És ha megpukkad is, panamista, tolvaj, zsebmetsző és gazembernek nevezem. A csatornákra mondom...

Ur: (nem tudva uralkodni magán) Ez gazemberiség!

(A heves jelenetre csödtület támad, a báltrendezés beözönlik a terembe s igazolásra szólítja a sértegetőt. A többiek pedig követelik: Vesse le az álarcot!)

Az ur: Mutassa elé a meghívóját. Van meghívója?!

Nemo: (cinikusán) Nekem mindenféle van meghívóm. Még az antialkoholisták egyesületébe is!

Kórus: Hát kicsoda Ön?

Nemo: Én a „Közvélemény” vagyok, aki ítélelvenek és holtak felett.

Az ur! Akkor viselje magát tisztességesen!

Nemo: Minek? Hogy a kutya se ugasson rám. Hogy Ön, az inasa, meg a szobalánya elnézzen a fejem fölött. Hogy jóakaratu biccentéssel fogadják köszöntésemet az utcán? Nem, uram, én ilyen ostoba nem vagyok!

Az ur: De a rágalom sarát hordja a kabátjában és hemocskol vele ártatlan embereket?! Kiissza a sörmét és tolvajnak nevez?

Nemo: (még cinikusabban) Senkit sem akasztottak még fel ártatlanul. Aztán ön még hálával tartozik nekem: mártírt csináltam magából. Maga gazember!

Kórus (fenyegetőzve) Elég lesz!

Nemo: Kuss! Csorda, gyülevész népség, nép fölérebből élőködő kupaktanács! Aki azt hiszed, egyedül értesz a város ügyeinek, számadásainak és vagyónának kezeléséhez. Vak gögődben sörházak helyett városházát, bormérések helyett vízvezetékét és vdtöröndezés helyett városrendezést tervezel. S mielőtt valamit alkotsz, elmulasztod velem közölni, vajjon egyezik-e a dolog az én laikus, de annál figyelmen kívül hagyandóbb fölfogásommal?

Kórus: Vesse le az álarcot!

Nemo: (Kótyagosan) Nem ettem rongyot! Hogy nevéssen rajtam a város!

Kórus: Akkor takarodjon ki!

Nemo: Mindenki ur a maga szeméjén! Én megkaptam a meghívómat, vagyok olyan ur, mint akárki ebben a teremben.

Az ur: (Ismét megtöltötte poharát sörrel.)

Nemo: (Ismét kivesszi a kezéből és kihörpinti.)

Az ur: (kijön a sodrából) Ez már disznóság! (Nekirohan Nemonak és agyba-főbe üti, pofozza. A többiek követik.)

Az ur: (odalép hozzá) Azt hiszem, most már tudni fogja kötelességét!

Nemo: Hogyne! Holnap megírom az esetet a „Közvélemény”-be. Valamennyi kofa, talyigás és marha-kereskedő olvasni fogja: „Szenzációs kiadás”. „Aki igazat mond, betörök a fejét” — „Csalás, lopás, panamá”. Köszönöm Önöknek. Most már magam is elhiszem, hogy én vagyok az egyetlen becsületes ember a világon.

Az ur: (Névjegyet ad neki, a többiek követik.)

Nemo: (Kabátjába csuszattja ezeket s a magával cseréli ki, aztán leveszi arcáról a cafatokba tépett álarcot. Egy felismerhetetlen arc vigyorog elé.)

Az ur — A kórus: (megnézik a névjegyeket, melyen ismét csak ez a rejtelmes felírás van — Nemo. Nemo).

Conferencier.

Színház és Művészet

Heti műsor.

VASÁRNAP: Délután Gyurkovics leányok, vigjáték. Mérsékelt helyárrakkal.

VASÁRNAP: Este Tündérlak magyarhonban, népszimű. Kisbérlet.

HETFŐN: Éva boszorkány, szimű. — B) bérlet.

KEDDEN: Tatárjárás, operett. C) bérlet.

SZERDÁN: Cárnyő, szimű. A) bérlet.

CSÜTÖRTÖKÖN: Kis dobos, operett. — C) bérlet. Bemutató előadás.

PÉNTEKEN: Kis dobos, operett. C) bérlet.

SZOMBATON: Kis dobos, operett. A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután Rang és mód, szimű. Mérsékelt helyárrakkal.

VASÁRNAP: Este Kis dobos, operett. Kisbérlet.

Primadonna-botrány Debrecen és Nagyvárad köst

*

A tervezett debrecen—nagyvárad színházi cserevendégszereplésnek ma kinos fejleményei lettek.

Az egyik debreceni ujság szerint ugyan is Borbély Lili állítólag a következő kijelentést tette:

— Ugy-e, nem fogják nagyon megszeretni Zsigmondit? Mert akkor átkiáltom Zsigmondinak, mikor majd a vonatunk találkozni fog, hogy:

— Büdös paraszt, büdös paraszt!

Ezt a nyilatkozatot olvasták Nagyváradon, ahol a Nagyvárad Napló munkatársa tegnap délután felkereste Zsigmondit Annát, hogy megkérdezze, mit szól Borbély Lili nyilatkozatához?

Zsigmondit annak a következőket jelentette ki:

— Én, őszintén bevallva, magam is furcsállom egy kicsit Borbély Lili temperamentumos kiszólását, de nem akarom azt és nem is fogom komolyan értelmezni. Tréfát látok benne, annál is inkább, mert soha semminemű incidensem Borbély Lilivel nem volt, sőt, hogy többet mondjak, még csak nem is ismerjük egymást.

Mivel pedig még sincs kizárva, hogy Borbély Lilivel komoly intenció mondatta a különös titulust — gondoljanak csak a pri-

Marx-féle

zománc és szoba padló lakk. elsőrendű minőség, megbízható beszerzése **BLUMBERGER GYULA** festék, lakk és zsiradékárú kereskedőnél Debreczen Hatvan-utoza 13. szám.
Telefon szám: 621. Telefon szám: 621.

madonna-féltékenység legbensőbb rugóira — kérem a Nagyvárad Naplót, szólítsa fel Borbély Lilit, hogy mit értett a „büdös paraszt” kitételrel és mit akart ezzel a súlyos két szóval kifejezni. Magyarazza meg a szavait! Elvárom tőle.

Ennélfogva tehát a Zsigmondi Annától nyert felhatalmazás alapján a Nagyvárad Napló a következő interpellációt intézte Borbély Lilihez:

1. mondja meg, hogy ki a büdös paraszt?
2. miért büdös paraszt?
3. hogy érti általában nyilatkozatának befejező szavait?
4. mi a komoly véleménye Zsigmondi Annáról?

Borbély Lili, akivel munkatársunk az interpellációt közölte, arra azonnal megadta a választ, amely rövid, de annál kifejezőbb:

— Ebben az ügyben senkivel sem beszéltem és semmit sem mondtam.

A Gyurkovics lányok. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a Gyurkovics lányok vigjáték kerül színre első rendű kiosztásban. A kitünő és mulattató vigjátékban főbb szerepeket játszanak: Virányi, Kassav, Bérczi, Békéssy, Papp Etelka, Vajda Ilonka, Császár Kamilla.

Tündérlak Magyarhonban. Vasárnap este a Tündérlak Magyarhonban c. népszínmű kerül színre. A bájos és poetikus meséjű darab finom és diszkrét humorával megkapó közvetlenségével mindenkor feltudta melegeníteni a közönséget és így előre láthatólag a teljesen új betanulással színpadra vitt darab, mai előadása is zajos sikert fog aratni.

Éva boszorkány. Herceg Ferenc szenzációt aratott színműve az Éva boszorkány amely debreceni bemutatója alkalmával is általános tetszéssel találkozott, hétfőn kerül színre B) bérletben. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban május hó 5-én prédikálni fognak a következők: A Nagytemplomban Papp József segédlelkész, délután Szabó Dezső hittanhallgató. Kistemplomban 9 órakor G. Szabó Gábor segédlelkész, 11 óra kor Szele György lelkész, délután Polonkai Tivadar hittanhallgató. Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, délután Nagy Márton hittanhallgató. Városi szegény házban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — Csapó-kerti imaházban Kovács vallásoktató lelkész. Homok-kerti imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ágost, hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Szeberényi Lajos segédlelkész prédikál.

— **A presbitérium ülése.** A debreceni református egyház presbitériuma e hó 7-én kedden délután 3 órakor tartja meg ülését az egyház tanácsstermében. A 37. pontból álló tárgysorozaton sok fontos ügy szerepel, ezek közt az esperes levele az egyház 1912. évi költség előirányzatáról, az egyházkerületi közgyűlésnek ez évi június 4-én kezdése tárgyában s a panyolai református egyház segélyezése tárgyában. Az egyházmegyei pénztárnok értesítése, A városi tanács több rendbeli határozata. Jelentések több rendbeli adakozásokról. A rendező-bizottság nevében dr. Kenéz Gyula kérvénye, hogy a Kálvineum ez évi május 18. és 19. napjain tartandó ünnepélye alkalmával orgonára irt zeneszerzemények bemutatására a jelzett napok délutánjain egy-egy órára a Nagytemplom és Kossuth-utcai templom engedtessek át. Több előterjesztés beszédett hitoktatási dijakról. A felsőbb leányiskolai tanerők fi-

zetésének állami kiegészítése tárgyában. A aanitónőképzőben egy rendes tanszék felállítására tárgyában. A tanár karok köszönete a labkér rendezésért. A főiskolai senior fizetésének 2000 koronára emeléséhez hozzájárulás. Végül több iskolai, gazdasági ügy, felebbezések és kérvények.

— **A magyar delegáció.** Bécsből táviratozzák: A magyar delegáció záróülése ma, szombat délután két órakor volt Bécsben a Magyar Házban Zichy Ágost gróf elnökele alatt. Werner Gyula jegyző ismertette az egyeztető hetes bizottság jegyzőkönyvét, a melyet a delegáció tudomásul vett, amivel az ülés véget ért.

— **Magántisztviselők szervezkedése.** A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak vasárnap délelőtt tíz órára az ipartestület dísztermébe nyilvános szervezkedő gyűlést hívtak össze, amelynek napirendje: 1. A kereskedelmi alkalmazottak helyzete és a szövetség célja. 2. A betegsegélyezés ügye. Előadót Budapestről várnak.

— **Súlyos kardpárba.** Losoncról táviratozzák: Heming 35. gyalogezredbeli kapitány ma súlyos feltételek mellett kardpárba vitt Jávorka György tüzérszázalossal, aki az első összecsapásnál a nyakán oly súlyos vágást szenvedett, hogy rögtön elborította a vér. Sebe életveszélyes.

— **Nem lesz gyufamonopólium.** Bécsből táviratozzák: Az osztrák kormány teljesen elejtette a gyufamonopólium tervét. — Gyufamonopóliumról Ausztriában — írja a lap — belátható időn belül nem lehet szó. — Ez a hír nagy jelentőségű ránk nézve is, mert a magyar kormány, mely tavaly bejelentette a gyufagyártás monopolizálását, ezt a tervét az osztrák kormánnyal egyidejűleg akarta keresztülvinni. Miután pedig Ausztriában a tervet elejtették, egyelőre nálunk sem lehet szó gyufamonopóliumról.

— **A református főgimnáziumi tanárkar Kálvineum-alapítványa.** A nagyszabású Kálvineum ünnepély előkészületei javában folynak. Előreláthatólag a lelkeszi árvák ügye jelentékeny lépést tesz előre, a várható anyagi eredmény méltónak ígérkezik Debrecen városához. Az alapítványtevők között szép példaadással jár elől a helybeli ref. főgimnázium tanárkara, amely e hó 3-án tartott gyűlésén egyhangú határoz. +tal 1000 koronát ajánlott fel a Kálvineum-alap javára. Ez az ezer koronás alapítvány újabb jele annak, mily melegen igyekeznek ápiálni a református tanárok az összetartozás és együttérzés viszonyát a református lelkészi karral.

— **Menyasszonyok vőlegények.** Az állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Symbolics István—Vágó Eszter, Ádám Sándor—Szabó Irma, Nagy András—Dezső Julianna, Königsback Náthán—Grünfeld Sári, Szabó András—Hegedűs Paula, Péntek István—Egei Eszter, Bérczy Zoltán—Gönczi Róza, Tóth János—Mezei Mária, Pasik Pál—Hegedűs Julianna, Tóth Zoltán—Edelmann Erzsébet.

— **Árverés a téglavetőben.** A városi közgyűlés rendelkezése folytán a mezőrendőrkapitányság a téglavetőben 100 lakóház összes épületanyagát házanként külön-külön f. évi május hó 8—9—10—11. napján, a helyszínen reggel 8 órakor, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetése mellett el fogja adni. A vevők tartoznak a megvett házak épületanyagát, mint ingóságokat június hó 1-ig teljesen elhordani.

— **Szegény ember sorsa.** Özy. Tóth Andrásné Homok-utcai lakosnő a Szliukagyárban van alkalmazva az üvegek mosásánál. Tegnap vette fel félhavi fizetését 10 koronát. De oly szerencsétlenül találta zsebébe tenni, hogy kihullott és valamelyik társa megtalálta. Hiába kérte az illetőt, adja vissza, az nem jelentkezett. Hát bepanaszolta az esetet a rendőrségen.

— **Szerencsétlenség puszkapróba közben.** Katona Péter 31 éves egyéki lakos tegnap este a puszkáját próbálta ki. Amint megtöltötte és elakarta sütni, a fegyver szétrobant és Katonát a tenyerén oly súlyosan megsértette egy vasszilánk, hogy be kellett szállítani a debreceni kórházba. Állapota komoly.

— **Öngyilkos gyermek.** Hajdusoboszlóról jelentik nekünk: Győrfi István 12 éves gyermek ma délelőtt afölötti bánatában, hogy szülei megfenyegették, és szeszélyeit nem teljesítették, felakasztotta magát. Mire észrevették, már meg volt halva. Az ügyészség elemettetését engedélyezte.

— **Házasságok.** Az elmúlt héten a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban a következő házasság kötéseket jelentették be: Forgács Albert—Janó Julianna, Baldó Sándor—Nagy Erzsébet, Gaál János—Prezsenszky Mária, Fehér Ferenc—Simon Gizella, Tóth Lajos—Salamon Anna, Kis Mihály—Stern Róza, Fehértói István—Sinay Emma, Katona András—Mázló Ágnes, Kiss Lajos—Struzsály Anna, Szenves Ferenc—Rezes Eszter, Brener Sámuel—Gelberger Margit, Pesti Antal—Szilágyi Ilona, Jászai Dezső—Békési Anna, Scheffler Antal—Szereczki Erzsébet, Török Dezső—Sallai Mária, Fodor István—Salánki Róza, Bugyi Ferenc—Borzsi Julianna, Szántai Kálmán—Kiss Julianna, Vig István—Javellák Zsófia, Gaszár István—Pusztai Róza, Vékony Gyula—Dabé Mária.

— **Elrabolt árvaleány.** Szatmárról táviratozzák: Két esztendővel ezelőtt a szatmári árvaház egyik növendékét, Guba Valériát fényes délelőtt, amikor az iskolába igyekezett, elrabolták. A megindult nyomozás semmi eredményre nem vezetett, nem derült ki, hogy ki szöktetett meg a kis leányt. Az eset után két héttel Guba Valéria kékre vert testtel, kiéheztetve és rongyosan jelent meg az árvaháznál. Hiányos és akadozottan előadott adatai után az újra felvett nyomozás újabb eredménytelenséget hozott. A szatmári rendőrségen már belenyugodtak, hogy a leányszöktetés titkát sohasem fogják felderíteni, midőn a múlt héten egy névtelen följelentés jelentette, hogy Guba Valériát egy Babiák Eszter nevű asszony rabolta el, akit többszörös gyermekrablásért a beregszászi törvényszék két és fél évi fegyházra ítél el és aki a márianosztrai fegyházban tölti büntetését. A rendőrség meghozatta Babiák Eszter arkéjét, amelyről Guba Valéria csakugyan felismerte elrablóját. Miután a rab asszonyt csak igazságügyminiszteri engedéllyel lehet érintkezni, a szatmári rendőrség felírt a miniszterhez és kérte tőle, hogy engedje meg Babiák Eszter kihallgatását.

— **A sziv.** Alig érezzük még a nap melegét s a makrancos sziv máris rakoncátlanodik. Egymást érik az epileptikus összeesések. Ma délelőtt is Percel Ferenc 21 éves munkás lett rosszul annyira, hogy be kellett szállítani a kórházba.

— **Kálnay Lipót** féle nagy üzlet berendezése olcsó áron eladó Vitériusnál Piac-utca 16.

SALVATOR

kiváló bór- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf-rakpart 3.

- A Pilseni sörcsarnok tolvaja. A Pilseni sörcsarnok épületében napok óta egymást érik a tolvajlások. Így Kapocs Sarolta vendéglői alkalmazottnak 110 koronája, a trafikos fiúnak 30 koronája s több alkalmazottnak kisebb összegei vesztek el a bezárt fiókokból. Furkó László rendőrmesternek sikerült kinyomoznia a tolvajt Major Sándor 26 éves kávéházi takarító szeméjében, aki álkulcsal nyitotta fel a fiókokat s tolvajlásait éjszakákon követte el. A rendőrség letartoztatta.

- Veszett kutya. Bányai Antal 12. sz. sorompóór ma bejelentette a rendőrségen, hogy a Wolafka-telepen egy veszett eb az összes kutyákat megmarta, aztán a Dégenfeld-telep irányában szaladt el.

- Halálozás. A mai nap folyamán a következő halálos eseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Háló Sándor ref. 58 éves, Kovács Gábor ref. 1 hónapos, Juhász Róza róm. kath. 3 hónapos. Erdős Sándorné ref. 52 éves, Szilágyi Ferencz ref. 74 éves, Nagy Julianna ref. 6 órá, öz. Balogh Ferencné ref. 85 éves, Pap Zsófi ref. 19 éves, Pap Julianna ref. 21 napos, Magyarai Lili ref. 12 éves, Horváth Piroska ref. 4 hónapos.

- Kálnay Lipót ur üzlete feloszlása alkalmából megvásárolt Sérvkötő, Haskötő, Gumí harisnyákat nagyon olcsón árulja Vitéz Sándor keztyűs és kötszerész mester Piac-utca 16. Alföldi palota.

- Női divatkelemék kosztümökre, tavaszi és divatos doublekelemék, sima angol szövetek, gyapjú grenadinok, szint játszó selyem Marquissette, divatos ajouros zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entouscas ernyők nagy választékban kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

- Anglia és Amerika kényelmes és praktikus divatja uralkodik már évek óta az emberek ruházódásában. Angol ruha, amerikai cipőt visel a kifogástalan uri ember. A divathoz alkalmazkodik a Neuman M. udvari szállító cég, amely a kontinens városait látja el a legessebb férfi- és fiu ruhákkal. Már messziről meg lehet ismerni azt az embert, akinek testén a pompás szabású, angol divatnak minden tekintetben megfelelő Neuman ruha feszül. Debreczenben a Piac-utcan látványosság e cégnek kirakata különösen a tavaszi szezon elején.

- Csolnakázótó megnyitása. A csolnakázótó vasárnap megnyílik, a bérlet egész nyáron át 6 korona.

- A debreczeni magyar királyi kerületi iparfelügyelőség hivatala május hótól kezdve Arany János-u. 39. szám alatt a Békés Gyula-féle házban van.

- Anyák figyelmébe! Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermekek elismert, legkiválóbb tápszere az elválasztás idejétől kezdve a „Phosphatine Falières”, mert nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

- Dr. Katona Mihály sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 10-én pénteken egész nap és 11-én szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. a. ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

- Butorcsarnok áthelyezés Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-u. és Piac-utca sarok) Takarék és Hitelintézet r.-t. palotája emeleti terméiben helyeztetett át. A Butorcsarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vételektelezettég nélkül megtekintse. A csarnokban eladott mübutorokért Kovács Gyula mübutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelekpes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Gyenge csontalkatu gyermekek

A Scott-féle eljárás végjegyét a halászi-kéntnek figyelembe venni.

kik sem állni, sem járnai nem tudnak megtanulni, a valódi Scott-féle Emulsió rövid használata után már lábra állnak s szüleik igaz öröme futkosni kezdenek. Számtalanszor bebizonyosodott tény hogy a Scott féle Emulsió minden más szernél nagyobb mérvben hozzájárul a gyermekek csontjainak megerősítéséhez. Minden szülő kinek gyermeke a csontok gyenge volta miatt nem fejlődik megfelelően, a Scott-féle Emulsió-val tegyen kísérletet, mely mint gyermek-táp és erősítő szer 35 év óta világhírnévként örvend.

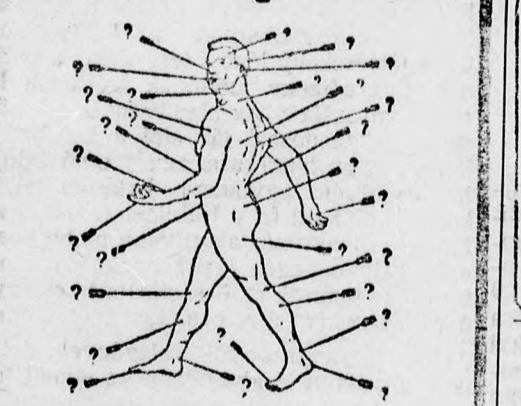
Bevásárlásnál kifejezetten SCOTT-féle Emulsió-t

kérjünk. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jószág, mint hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Minden gyógytárban kapható.

- A legnagyobb diadal. Az élet felett való legnagyobb diadal kétségkívül a jó egészség. Ép szervezettel, jó erő, életkedv megbecsülhetetlen kincsek, melyeket mindenáron meg kell őrizni. Ezt a nagy célt semmi sem szolgálja jobban, mint a Nutrigen ez az ideális összetételű tápszer, mely a vért a csontokat, az idegeket, az ellentálló erőt egyaránt fokozza. Egészséges embernek is szüksége van erre a Nutrigenre, a betegség folytán elgyengült ember bünt követ el, ha hanyatlott energiáját, csüggedt közérzését nem Nutrigennel frissíti fel. A Nutrigen Vállalat (Budapest VII. Erzsébet-körut 16. félmelet 50.) mindenkinek kívánatra mintát és ingyen ismertető könyvet küld a Nutri-genről.

Vannak fájdalmai?

I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, köszvényt, ideggyengeséget, oldalszurást, zsábat, benuulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógy sikerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmertve 5 korona.

II. Továbbá tudomására öhajjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorbeteg, görcs, étvágytalanság, veseégés, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavartok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáfluidot 6 doboz bérmertve 4 korona. Üvakodjunk azonban utánzatoktól és címezzünk minden rendelést pontosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 130 sz. (Zágrábmegye.)

Csak azoknak a cigarettázóknek

a kik egészségükre való tekintettel nem sajnálnak naponta 1-2 fillérral többet kiadni!

Clubspecialité
120 lap 20 fillér
20 " 12 " 30 " 12 " 30 "

Adószáma 1001 kiváló 30

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronx-és szinnyomás valamint aszradékj. úgynévezet. Ambrónéknél vannak, de minden lapocskában és hüvelyben benne van visznyomással a végyej és a gyáros aláírása „Modiano”

Kapható minden jobb tüzsdében. Főraktár: Ippen és Schwarz nagykereskedésében.

- Blousok remek kivitelben Zwiback Lajos és Testvére cs. és kir. szállítóktól. Debreczenben csakis Halmágyi divatházban szerezhetők be.

- Messenger Boy vasárnap egész nap és éjjel rendelhető. Telefon 11-30.

Patkányok

és egerek elpusztítására birtokhelyeken kívül „Danyasz Vírus” alkalmazása esetén, melyet a párisi „Pasteur intézetben” találtak fel. Más állatokra és az emberre ártalmatlan. 1 tubus K 2.50, 5 tubus K 6.75, 5 tubus K 10.—. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Kétféleképpen a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Király-Balzsam!

Csusz, köszvény, reuma ellen a legjobb háziaszer a híres

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban időlebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésével a fájdalmat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peroz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a fel-látó és kószító

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerárakban Kossuth-utca 9. szinh z mellett.

Előnyök!

Tartós Elegáns Olcsó

Berson

gummisarkok BERSONMŰVEK, BUDAPEST.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít FEUERSTEIN

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota). Arany János-utca 15. sz. mosó intézete Piacz utca 63.

Művészek rajzai után készült
Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,
 minden társadalmi osztály részére.
 Különlegesség a butoriparban:
virágos gyökér Tuja.
 Jellemző sajátosságai:
**Harmonikus összhatás,
 Mély tűzű színek,
 Idővel növekvő színkialakulás.**
 Előjegyzéseket csak a termelés arányában
 fogad el a **debreceni**
Butorkészítő Asztalosok Áruháza
Szövetkezet
 mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja
Hunyadi-u. 17/19. sz., Demetrovics-palota.
 Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül.
 Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyárt-
 mányu szőnyegek dus választékban kap-
 hatók. — **Telefon 968.**

TÖRVÉNYKEZÉS.

**Főtárgyalások a debreceni törvényszé-
 ken.** A debreceni kir. törvényszéknél május
 hó 8-tól 11-ig a következő ügyek kerülnek
 főtárgyalásra:

Május hó 8. ifj. Jóna János hatóság elleni
 erőszak. Ajtay Andor magán okirat hamisít-
 ás. — Május hó 9-én. Timbik Sándor köz-
 okirat hamisítás büntette. Ifj. Oláh Márton
 gondatlanságból okozott emberölés vétsége.
 Csokai János lopás vétsége. Szücs Miklós
 család büntette. — Május hó 10. Zámbo Lajos
 család büntette. Krizs Anna lopás büntette.
 Szilágyi János lopás büntette. Kiss András
 súlyos testisértés büntette. — Május 11-én.
 Hüse Mihály lopás vétsége. Bartha Gábor
 gondatlanságból okozott súlyos testisértés.
 Szabó Sándor hatóság elleni erőszak bü-
 ntette. Pele Dániel hatóság elleni erőszak bü-
 ntette. Csipes Mária lopás büntette. Bernáth
 József lopás büntette.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	836
Csehszlovák hitel	841
4 százalékos koronaárjradék	89.15
Allamvasút	738
Jószágbank	470.50
Rimamurányi	738
Salgótarjáni	738
Közuti vasút	795

Magánleszámitolási kamatláb:
 Bécs 4 3/8%, Berlin 4 3/8% London 3 3/8%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése

Buza októberre	11.30
áprilisra	—
• májusra	11.89
Rozs októberre	9.62
Zab októberre	9.23
áprilisra	—
Tengeri májusra	9.34
Tengeri 1912. év júli	9.28

Helyiértékpapírok magánárfolyama.

Névért.	osz- talék	1911. szolványekkel	Kor.
500	80	Debreceni Elso Tktár	960
200	20	Alföldi tktár	875
500	44	Ipár és Keresk. bank	900
200	18	Közigazgatási bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	16	Debreceni Hitelbank	260
400	26	Általános Forgalmi Bank	—
300	12	Bankgyesület	—
300	80	Istvánmalom	780
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Termény és Árutár	—
200	10	Debreceni Gőztéglagyár	290

Az átmeneti bélyeg alkalmazása. A ke-
 reskedelemügyi m. kir. miniszter rendeleti-
 leg megengedte, hogy az átmeneti bélyeget
 a régi mértékeszközökre eddig megszerezni
 elmulasztott érdekeltek mérték eszközei ez
 év végéig e nélkül is elfogadtassanak mérté-
 tékhitelítésére, a felek kihágási eljárásba
 vonása nélkül.

A vetések állása. Most jelent meg a
 földművelésügyi miniszter vetésjelentése, a
 mely azt mondja, hogy az áprilisi zord és

esős időjárás inkább csak visszatartotta, de
 nem semmisítette meg a vegetációt, ami
 előnyös volt a túl buja őszi vetésekre. Tény-
 leges kárt azonban az időjárás az őszi-
 járás, meleg eső kívánatos és akkor a veté-
 sek állása szerint egy jó teljes termés re-
 méltető.

Fizetésekreptelenségek. A bécsi hitelezői
 védegyelet a következő fizetésekreptelensége-
 keket jelenti: Holzer Lipót Halmi, Havass Bé-
 la Nagyvárad, Rottné és Társa Budapest,
 Szerecsen-utca 1.

Cégváltozások a debreceni törvényszék területén

Társaságok.

Kabai Takarékpénztár Részvénytársaság,
 egyesült önszegélyző szövetkezet. Schnitz-
 ler Simon igazgatósági tag bejegyezte-
 tett. Schwarcz Mihály igazgatósági tag
 töröltetett.

Ingtatlanok forgalma.

Papp Gizella Szőke Istvánné veszi Csen-
 geri Sarolta Weisz Hermannától Csapó-utca
 76. sz. házat 31400 koronáért.

Sesztina Jenő és neje Csanak Margit ve-
 szik Weisz Hermanné Csengeri Saroltától 6
 hold 840 négyszögöl ujosztású szántóföldjét
 87000 koronáért.

Franyeczky Ferenc és neje Tóth Má-
 ria veszik Turai Farkastól Varga-utca 41.
 sz. házat 38000 koronáéra.

Ujlaky Henrik veszi özv. Szabó András-
 né és tsaitól Sziv-utca 29. sz. házat 36000
 koronáért.

Tömösvári István és neje Kozma Zsófia
 veszik Nagy Sándor és neje Balog Erzsé-
 bettől Boja-telepi házat 4700 koronáéra.

Szánthó Lajos veszi Popovics Antal és
 neje Tógyi Rózától Geréby-telepi házat 3200
 koronáért.

Antalfy Ferenc és Gyula veszik Farkas
 Anaal és neje Lengyel Margittól Postakerti
 házat 24000 koronáért.

Csak rövid ideig. Csak rövid ideig.

Az üzlet feloszlik.

Wallerstein Fülöp és Fiai női divat-
üzletét megvettem és az árat

minden áron árusítom.

Az üzlet feloszlik.

Raktár egy tömegben is eladó. —
Berendezés eladó.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth-u. Kölcsönös-Segélyző palota,
a gyógyszertár mellett.

Ügynököknek fontos! REDŐNYÖK

ugymint: fa-, csínvat- és hatásos himzésű görredő-
nyök, elsőrendű gyártmányok, verseny nélküli olcsó
áron kaphatók.

Faredőny- és szalag-gyár Josef Siegel, Trautenau (Csehország).

500 koronát

Ízetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata
mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy
szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/I.y**
Sommergasse 1. — Kapható Debreczen minden gyógy-
szertárban és drogueriában. Csakis **Bartilla fogvil-**
kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O
belyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre
5 kor. 80 fillért.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült **Kos-
suth-u. 3. sz. alatti első emeleti ho-
lyások**

üzletnek vagy irodának kiadó.

A legújabb és legmodernebb ékszerek
készülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.
javítások átalakítások a legszebb, leg-
jobb és legolcsóbban eszközöltetnek

Pontos kiszolgálás.

Próbálja meg

és készíttesse férfiruháit a legszolidabb áron
kizárólag

Sugár Samu férfi szabónál

József kir. herceg-utca 23. szám alatt, hol is
kifűző izlés szerint megvalogatott és állandóan
raktáron tartott honi és angol gyártmányú sző-
vetekből lesznek előállítva.

Gondos anyák

nem várják be, míg kedvenceiknél könnyű
köhögésből komolyabb betegség fejlődik, ha-
nem ilyen esetben gyermekeiknek azonnal az
orvosilag ajánlt, jóízű köhögés csillapító szert

Thymomel Soillae

adják.

Készítés és főraktár:

Fragner B. gyógyszertára

cs. és. kir. udv. szállító Prága III. No 203.

Kérdezze meg orvosát.

1 üveg K 2.20, postán bérmentve előleges fi-
zetésnél K 2.90, 3 üveg előre fizetve K 7.—,
10 üveg előre fizetve K 20.—.

Vigyázat a szer nevére, a
készítő nevére és a véd-
jegyre.

Debreczenben Mihalovits J. gyógytárában.

Ügynökök

akik ügyesek és megbízhatók, a leg-
magasabb jutalék mellett felvétetnek
jóhírű gyáramban **faredőnyök** és **gör-
fűggönyök** (szalu) eladására. **Ernst
Geyer Braunau, Böhmen.**

Ígér most sem jöttetek
mag magának, hogy csak

Jacobi antinicotin

szivarka-hüvelyt szívok!

A város legjobb helyén

régi jömenetelű fűszer, rőfös, rövidáru üzlet, trafik, italméréssel, évi 60.000 korona forgalommal

kiadó.

Czim a kiadóban.

Saját márványtelep.
Vas- és Rézbutor.
 Legjobb minőségű és legizlesebb kivitelű általánosan elősmert és többszörösen kitüntetett gyártmány a Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár R. T. készítménye.
 Minden darab a gyár czimkéjével van ellátva.

Tudatjuk,

hogy házaktól az istállótrágyát bárkitől díjmentesen elszállítjuk.

Debreczeni Trágyagyár

Részvénytársaság

Deák Ferenc-u. 19. sz. Telefon 629.

Földes Sándor

vilamos világítási és erőátviteli vállalata

Piacz-u. 42. (Gyarmathy-ház.)

Automobilvezetői-szakiskola

Budapest, VIII., Illés-utca 19. sz.

Modern tanintézet autovezetői kiképzésre. — Gazdag felszerelés. — Kiváló tanérek. — Ingyenes állásközvetítés. — Prospektus válaszbellyel ellenében díjtalan.

Tekintve a szakképzett sofőrökben mutatkozó állandó keresletet, melegen ajánljuk a pályaválasztók figyelmébe az intézetet.

Az egészségápolás legfőbb feltétele,

hogyan az emésztést minden körülmények között feladata magaslatán tartjuk a azt erőnkönél telhetőleg támogatjuk.

Egy kipróbált, kikeresett legjobb és leghatásosabb gyógyfűvekből gondosan összeállított étvágyat elősegítő, emésztést előmozdító és enyhe levezető hárszár, mely a mértékeltenség ismert kórelkezményeit hibás diéta, meghűlés és elhanyagolás által előidézett szekrekedést mint gőmörögést, felsvődést, a túlsok savanyképzést és a gőrcsős szenvedéseket enyhíti és megszünteti ez a **ROSA gyomorbalzsama** a Fragner B. prágai gyógyszerárától.

FIGYELEM! A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

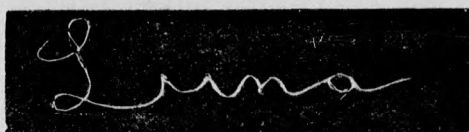
FŐRAKTÁR:

B. FRAGNER cs. és k. udvari szállító

a „Fekete sas” gyógyszerárta, Prág. Kleinseite 203. Ecke der Nerudgasse.

Postaküldés naponta.

1 egész üveg 2 kor., 1 fél üveg 1 kor. Postán a K 1.50 előleges beklüldése mellett kis üveg. K 2.40 nagy üveg. K 4.70 két nagy üveg. K 8.— négy nagy üveg. K 22.— beklüldése mellett 14 nagy üveg ausztr.-magyarország minden állomására bérmentve küldetik. Kapható Debreczenben **Mihalovits Jenő** gyógyszerárától.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
 Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

A Tetetlen Községi Kölcsönös-Segélyző Szövetkezet

1912 május 12-én délután 3 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok meghivatnak.

Tárgysorozat:

Határozathozatal a felszámolás tárgyában.

Az Igazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Orlasi választék

mindenféle szőnyegekben

Függönyök. — Ágy- és asztalterítők. — Divánterítők. — Lábtörők. — :: Linoleum. — Butorszövetek. ::

7682/1912. P. sz.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Fekete László kir. közjegyző irodáját Derecskén 1912 április hó 12-én megnyitotta.

Kelt Debreczenben a törvényszéknél, 1912 április 21-én.

Czippott sk. kir. t. bírós.

A kiadvány hitelül: **Pusztay, kiadó.**

HÜTŐHÁZAK MÓLY KÁR ELLEN

TELEFON 820

Téli kabátot, minden ruhaneműt, szőnyeget.

Mindent olvállalunk nyári megőrzésre!

Májég-gyár R. T., Erzsébet-ut 29.

Iglófüröd

gyógyfürdő (Szepes megye)

vasuti állomás: Igló. (Automobiljárat.) Gyönyörű fekvéssel, fenyvesekkel körülövezve, teljesen védett fekvésű hely. Elsőrendű vizgyógyintézet az összes fizikai gyógyító eljárásokra. Inhalatórium, szénsavas fürdők, fekvőcsarnok, hízalókúra stb. Szórakozásokról gondoskodva. **Kitűnő konyha. Állandó fürdőorvos. Árak mérsékelték. Tájékoztató leírást** (prospektust) kívánatra küld **Iglófüröd gondnoksága.**

Olcsó birtokok.

Eladó 100 magyar hold sik, fekete, buza és mindent megtermő prima föld, szép tanyával, lucernával, prima rét kaszáló- és legelővel. Nyiregyháza várostól 6 kilométerre, országútfélen egy tagbanmiért is tehenészetre, lucerna-, káposzta- és cukor répatermelésre is kiválóan alkalmas. Ára 85 ezer korona, 12 ezer korona készpénzzel megvehető a többi olcsó törlesztéses kölcsön van a birtokon, jelenleg foglalólul elég 4 ezer korona a többi készpénzt lehet egy év múlva is fizetni. Másodsor 45 magyar holdas egy tagban, körül akácfával, tanyával és 5 hold jókarban levő szőlővel, igen jó homok birtok, közel Debreczenhez, vasut állomás és község alatt, ára magyar holdanként 540 korona, kevés készpénzzel megvehető, többi olcsó törlesztéses kölcsön van a birtokon. Ezekon kívül több kisebb és nagyobb földbirtokok ház és szőlők eladásával és haszonbérbe adásával vagy megbízva, miért is kérem az érdekelteket hozzám mint szakközgazdához bizalommal fordulni **Ingatlan adásvételi vállalat Debreczen, Teleki-utca 20. szám.**

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ DEBRECZEN

a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmezei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfalva és Farkasvölgyi bányák darabos, kocska, durva, auna és aprószén termékeit cseplési, szobátüzelési és ipari célokra

1277 - 1912. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank végrehajthatóknak Ungvári József és neje Pap Margit derecskei lakosok elleni végrehajtási ügyében 200 kor. tőke, ennek 1911. év március hó 10 napjától járó 8% kamatai, 59 kor. 20 fillér már megállapított per- és végrehajtási és az árveréskérésért jelenleg 20 kor. 30 fillérben megállapított, valamint a még felmerülendő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. bíróság területén levő, a derecskei 2585. sz. betétben 2691. hrsz. a. felvett házas beltelekre 3600 koronában és a derecskei 2586. sz. betétben 16536/2. hrsz. a. felvett kerti szántóföldre 169 koronában megállapított kikáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén annak foganatosítására határidőül az **1912. évi május hó 20. napjának d. e. 9 óráját** a bíróság árverési termébe kitzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlan a kikiáltási ár $\frac{1}{2}$ (két-harmad) részen alul eladatni nem fog.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál ugy Derecske község előljárásiágánál tekinthetők meg.

Derecskén, 1912 január hó 5-én. A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Jákó s. k. kir. járásbíró.

Munkáslányok
és papírzacskókészítésre asszonyok felvételnek
a Dobozyárba
(Füredi-utca 4. sz.) Margit-fürdő telep.

NIGRIN
a legjobb cipőkrém az egész világon. Az eddigi világhírű wiksznek vitriol nélküli gyártása is.
St. Fernolendt, Wien III.
cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Telefon 945. **Tűzifa, szén, mész, cserép, cement, téglák és mindennemű építkezési anyagok legolcsóbb beszerzési forrása**
Szügyi Sándornál
Bánffy-u. 6. „Hungária“-malom mellett.

Biztosító-intézet keres üzletszerzőket
fix fizetéssel.
Ajánlatok tüzetes referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek „Biztosító“ jeligére.

TAKÁCS VINCZE fényképésznél
Egyház-tér 3. szám alatt
6 db művészi kivitelű levelezőlap 2 korona.

Az Első Takarékpénztár
Piacz-Kossuth-utca sarki bérházában
egy II. emeleti uri lakosztály
azonnal kiadó.

Ki még nem kap tőlem
délutáni friss uzsonna-süteményt házhoz szállítva, rendelje meg, mert nincs jobb mint délután egy meleg kifli az uzsonnához
Marx János finom sütdéje
Csapó-u. 18. sz. — Telefon 866. sz.

Keil-Lakk
„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmed csak arra legyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,
Mindenkor kapható:
KONTSEK GÉZA czégnél, Debreczen.

A Néptakarékpenztár m. sz.
Debreczen, Piacz-utca 75. szám.
felhívja az iparosok, vasutasok, munkások figyelmét arra, hogy a vámospércsi ut mentén levő Czeglédy-telepen 180 négyszögöles parcellák, a léta-uton 150 négyszögöles parcellák, a máv. gépjávitóműhely mellett, az Onosal-utca 180 négyszögöles parcellák

Simonffy utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi-utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll-tisztító.
Varga-utca 35.	Vegyitisztító.	Verbőczy-utca 14.

házhelyeknek
kedvező heti befizetések ellenében eladók.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitünőbb háziszser a
Hollandi Gyomorcseppek
Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában Debreczenben.

Ha „FORHIN“-nal permetez,
mert a „FORHIN“ a sokszori megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!
Bármily harmatnál permetezhet vele!
Semmi áledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett Rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentes leírást a **FORHIN**-gyártól, Budapest, VI., Váci-út 93.

Kiadó üzlethelyiségek.

Simonffy utca 13. szám alatt épülő teljesen modern új házban május 1-re kiadó **három üzlethelyiség elegáns portallal** ellátva raktárnak használható aszfaltozott pincével.
Értekezni lehet a tulajdonossal, Egyház-tér 11., emelet, délután 1—2 között. Telefon 450. sz.

Holland-Amerika Vonal, Rotterdam
Németalföld-Amerikai Gőzhajózási Részvénytársaság Magyarországon bejegyzett cég.
Hetenkénti hajójaratok
Rotterdam-Newyork-Kanada között.
iroda: Budapest, VII., Nefelejts-utca 47.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szög 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékosan csatolni.

Levelezés.

Férjet keresnek 21 éves amerikai árva 120,000 dollár vagyonnal, továbbá 38 éves egyedül álló, gyermektelen özvegy 75,000 kor., 18 éves szerb hölgy 150,000 frank, 25 éves evang. földbirtokos leánya 50,000 márka, 25 éves orosz hölgy 50,000 rubel vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy 10-500,000 márka vagyonnal, Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítással szolgál. Schlesinger, Berlin 18.

Uri leány, fiatal és szép, keresi egy előkelő, uri ember ismeretséget, aki minden tekintetben támogató barátja lenne. Levél a kiadóhivatalba „Csak kölcsönös szimpátia esetén” jelígyre címzendő.

Drága poikám, imádottnak egyetnem, bár csak már láthatnád hisz oly kimondhatatlanul vágyok utánad, írj, nyugtasd meg a te mindenedet, aki téged csókol.

Betöltendő.

Kereskedelmi esti tanfolyamot végzett kisasszony fűtési üzletbe írásbeli teendők végzésére felvétetik. Sajátkezü írásbeli ajánlatok Merkur jelige alatt a kiadóba adandók.

Nappali kifizető íru felvétetik Hoffmann és Kronovitz nyomdájában.

Uri helyre ajánlkozik egy jól főzni tudó szakácsné. Cim a kiadóba.

Próba-, elarusító és varró kisasszonyok felvétetnek Halmágyi divatházában.

Tisztességes emberek házmesternek felvétetik. Jelentkezhetnek délelőtt 9-től Arany János-u. 20. emelet.

Ügyes takarítónő kerestetik Batthyányi-u. 17. szám alá.

Linoleum áruházban felvétetik egy nő, magas termetű bolti eljáró, ki hajlandó a linoleum lerakást elsajátítani. Jelentkezni lehet 1/2 12-től 1-ig.

Fiatal, csinos bolti szolgál felvétetnek Halmágyi divatházában.

Intelligens kisasszony egy vagy két gyermek mellé ajánlkozik, ahol töltie németül, franciául, zongorát, hegedűt eltanulának. Ajánlatokat csak németül kérek. G. Szt. Arany János-utca 47. alá.

Adás-vétel.

Tabacó moly irtó por, Naftalin és féreg irtó por. Tartós fényű Linoleum szobalag festékek és parket kenőcsök kaphatók Deutsch Lajos Piac-utca 38. szám alatti fő- és Piac-utca 72. szám alatti fiók üzletében.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy, szőnyegre. Papián és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel: Kaiser Salamon. Telefon 685.

Eladó egy jókarban lévő szalon garnitúra és egy jójárású óra. Egyház-tér 11. szám

Háromki bört két éves jó, palackereit veszek nagy mennyiségben. Minta és ajánlat Kontsek Géza fűszerüzletébe küldendő.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Dus gyökörzetű, porhajás szőlővessző különféle fajokban ezerszámra eladó Poroszlai László bocsokaykerti szőlőtelepéről. Cim: Poroszlai László, Debreczen, Alföldi Takarékpénztár.

Vetni való **aranyárga lófogú 100 napos** tengeri kapható Weissbrunn cégénél, Tizenháromváros u. 37.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel **Falusi Károly** polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Erzsébet gőzinalmi részvények, miután árfolyamuk naponta csökken, minden elfogadható árban eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Bocskai-kertben 9 hold szőlő kisebb részletekben is eladó. Értekezhetni Miklós-u. 22., utcai lakás.

Egy 10 ezer lakosu községben, az országot mentén egy nagy múmalom mellett, egy jó menetelű forgalmas bolt erős korlátolt italmérettel és trafikkal, két rendbeli kényelmes lakással családi ok miatt olcsón eladó. Ugyanott egy új szeszfűzde eladó. Értekezhetni Goldberger Sándorral, Hajduhadházon.

Vargakert, K. Tóth-u. 26. sz. ház 590 négy-szögöl, eladó.

Lakás.

Új szálloda Merkur-szállóamat Hatvan-utca 61. sz. a., melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és **modern kávéházamat** megnyitottam. Szíves pártfogásba ajánlom.

Öt szobás utca lakás Batthyányi-utca 7. szám alatt azonnal kiadó.

Három szobás uri lakás, vízvezetékes fürdőszobával, villanyvilágítással, mesés szép udvarban, augusztustól kezdődőleg kiadó Arany János u. 20.

Különféle.

Menean J. homoru műköszörüs május elsejétől Degenfeld-tér 8. sz. alatt létezik.

Lakás változás. Nagy János szobafestő lakását Borz-utca 18. alá helyezte át.

Weisz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Van szerencsém értesíteni hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem és azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Serfentartó gazdák figyelme! András napi árpát evő malacoknál már kezdeni kell adni az országos híru Kun-féle **sertéspot**, mert aki ezt adja disznójának, az a legvésebb időben sem hullhat el, mert, hogy ez nem üres reklám, a **vészben elhullottak árát 20%-on felül megfizetem**, ha orbáncz ellen oltattak s e porral lettek kezelve tavasztól decemberig. Főraktár **Mihelovits Jenő** gyógyszerárában és **Jósa és Jónánál**.

Permetezéshez

még ezidőszertint az összes európai gyártmányok között, **technikai bebizonyítá** után legelőkeltebb a **Veréb István** által, Debreczen I. Szap. anos-u. 10 sz. saját ház, már 14 éve országsszerite közmegelőgésre gyártott, **„Sugár” permetező.** Ára darabonként felelősség mellett 36 korona. Leírás ingyen és bérmentve. **Óvakodjunk a manapság gombamódra** növé, silány vasári permetezőktől.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázoló és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legcsolulabb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgálok

Cseplésnél pénzt, időt, munkát takarítunk meg a **Stern-féle szabadalmazott dobkosár betétléczczel**

680 kilogramm tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egyszer csépelve volt, a szab. dobkosárbetétléczczel szakértő előtt utáncépellítettünk.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld műszaki és villamossági vállalat Budapest, VI., Gyár-utca 5. szám.

Visszanyertem

amit oly nehezen vártam

régi egészségem

mert elég korán megtudtam, hogy

az Orosházi kenyér

és fehér sütemény már

rövid használata után

gyógyító hatással bír.

Az Orosházi kenyér és fehér sütemény készül az

Első Debreceni Kenyérgyár

Részvénytársaságnál

Széchenyi-u. 49. — Telefon 793.

Kapható a főútleben Simontfy-utca 2., városi bérp. lota, telefon 32. Ugysszintén minden jobb fűszerkereskedésben, bodegában és vendéglőben.

Félix-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, víz hőfoka 50° Celzius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, **csuz (reuma) és köszvény ellen.** Női betegségeknek, idült méh és petefészekgyulladások, méhurut medencebeli sejtiszvetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknek, sárgaság és epekőveknél meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád-, mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitünő vendéglők, jutányos étlapárak. — Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennis pálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirat, interurban telefon.

Gyógy- és zenedij nincs.

Prospektust küld

AZ IGAZGATÓSÁG.

Világkitalítás St. Louis 1904 „Grand Prix”

1912. május 5.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

13

Csizfürdő

A kontinens legerősebb Jód-Brómos forrása, nagy Radioaktivitással. Meglehető gyógyeredmények mindazon bajoknál, ahol a jód és bróm mint specifikus gyógyszer jó alkalmazásba.

Fürdőmegnyitás május hó 1-én.

Meleg jódos fürdők, hidegvizkurák, hydropathiai berendezések, izasztó, soványító, hizlaló kurák, szénsavas fürdők. **Moderna újítások.** Kényelmes olcsó lakások, szanatorium, szórakozások. Állambiztosítók, katonatisztek az elő- és utóidényben 50 százalékos engedmény. Máv. külön betéti pénztár, a kerületi betegsegélyező pénztárak szanatoriuma. Posta, távírda, telefon, vasútállomás helyben. Hivatalos fürdőorvosok: **Dr. Kallós Jenő, Dr. Pazár László.**

Csizviz forrásnál és Édeskút L. főterületén Budapesten. Kapható minden gyógyszár- és ásványvízkereskedésben.

A mesterdalnok

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok.

Világhírű

a különösen lapos, amerikai
18 kar. arany 'double' 36 óráig
járó horgony-remonoir zsebóra,
többszörösen kitűntetett
„Sirena” márka.

Csak ezen órának van elsőrendű svájci szerkezete, úgy hogy egy 100 koronás aranyórától meg nem különböztethető. Pont s járásért 5 évi jótállást vállalok.

1 db 4 K 95 f., 2 db 9 K 60 f.

Ezenkívül ajánlok egy Gloriazüst zsebórát **3 K 50 fillérért.** Minden órához egy elegáns aranyozott láncot **ingyen** mellékelek. Kockázat nélküli kicserélés megengedve avagy a pénz megtérítve Szétküldés utánvétellel.

Kohane S.

I. órak vitel

KRAKAU, Sebastiangasse 132. sz

Tiszta agyagból készült: szép piros

cserép, fali téglá

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Porol

szövet- és csipkefüggönyöket, stórokat, divánvédőket, ágy- és asztalterítőket stb.

Fest

Ágytollat

Tisztít

fertőtlenítve tisztít

Hrabéczy

Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság, Széchenyi-utca 42. sz.

Az alkohol elleni küzdelemben

alkoholmentes pezsgő limonádék,
melyek a

Marsner-féle pezsgő- limonádé-cukorkákból

észülnek, a leghatékonyabb szer.

Csak akkor valódi, ha ezen védjeggyel minden zacskó, valamint minden egyes partitula el van látva.

Évenkénti fogyasztás több, mint 60 millió darab. Egyedüli készítő:

Első csehországi orientális cukorárú és csokoládégyárak részvénytársaság Kgl. Weinberge

azelőtt **Marsner A.**

Képviselői: **Schiffmann J. Henrik, Budapest, VIII., József-körút 63. szám.**

Törv. védve

Azon titok

miképpen leszünk fiatalok és szépek, meg van oldva az

„Oja” csodaszappan

egyszerű alkalmazása által, „OJA” határozottan meglepő hatású szépitőszert, mely az arcbőrnek viruló színezetet kölcsönöz. Az arcbőrnek minden tisztáltsága eltűnik. „OJA” a legduzzadtabb, dagadt kezeket előkelőkké, gyöngédekké, finomakká és tisztákká teszi. 1 egész doboz 2 K, 1 kis doboz 1 K

Gondosan ügyeljünk az „OJA” névre, minthogy csomagolásunkat megtévesztő módon utánozzák. Kapható az összes gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerekkereskedésekben és az összes szaküzletekben.

Nincs többé nedves fal!!!

Watprooffal, a legtökéletesebb vízhatlanító és szigetelő anyaggal nedves helyiségek teljesen szárazzá tehetők.

Watprooffal telített homlokzatok megtartják mindenkor tetszetős külsejüket. Bármely cement és mészkészítmény vízhatlanná válik.

Watproof a legjobb talajviz-szigetelő.

Raktár: **Lukács Vilmos és Testvére, Hatvan-u. 5.**

Tisztítsd csak

Globus

Fémfisztiószert
a világ legjobb fémfisztiószere

Jobbban tisztít, mint az összes többi fémfisztiószert!

Világkiállítás St. Louis 1904 „Grand Prix”

Kartelen kívül. MEZŐ ÁRMIN

építész, deszka és cserépkereskedése,
Wesselényi-tér 6. szám alatt (Bertha-
gözmalom mellett.) — Kolarit és szigetelő
lemez kizárólagos egyed. árusítása.

Kartelen kívül,
tehát olcsó árak. Mindenkinek saját érdeke,
— hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Szépség,

szépség a jó izlés követelménye.

Matild crém
Matild arckenőcs
Matild szappan
Matild powder
3 színben.

Méregmentes szepítőszerek
hatásuk meglepő, levesz-
nek minden szepítőt, máj-
foltot stb. a bőrt finomná.
5 perc alatt fehérré teszik.
Tessér megpróbálni, ha
nem használ. Árát minden
kibuvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
Főraktár: Tóth Béla utóda Kúbek gyógyszerész-
nél (Tiszapalota) és Jósó és Jóna drogeriájában.

Telefon 632. sz.

Telefon 632. sz.

Halmágyi

divatháza

Debreczen, Piacz-u., a főpostával szemben.

Costüm-osztály

Női és leány kostümök remek kivitel K 30-tól.

Pongyola-osztály

Creton és mosó delain divatos formák K 10-től.

Felöltő-osztály

Kék cheviot felöltők és Raglanok K 18-tól.

Alj-osztály

Divatos angol alj szürke és drapp K 10-től.

Blous-osztály

Delain- szövet- és Batiszt-blouzok K 8-tól.

Selyem, Etamin, Tafft és Posztó felöltő
különlegességek és

Eredeti Modellek.

Szolid olcsó árak. Előzékeny kiszolgálás.

Külön mérték-osztály.

FRITZELAKK a legjobb
padlófesték zománclakkfesték
házi használatra. Autómatk ajtónak stb.

Egy ecsetvonással színt és fényt ad.

TARTÓS! ELEGÁNS! KIADÓS!

Használatban a **LEGOLCSÓBB!**

Vásárlásnál ügyeljen a törvényesen védett névre és etiketre;
minden más csomagolást utasítson vissza!

Raktár: Blumberger Gyula Hatvan-u. 13. sz. Ganofszky Lajos Csapó-utca 18.

Legelő.

150 hold prima gyeplegelő, bővizű kutakkal ellátva,
kiadó.

A legelő Szatmár határában, a várostól 10 kilométer-
nyire fekszik sík talajon, országut és vasuti állomás mellett.

Neuschlosz Testvérek

Telefon irodai 16. sz., gazdasági 155. sz.

Kavics-homokbánya az év minden szakában üzem-
ben. Gőzüzemű berendezés. Min-
denféle vasbeton és betonmunka hoz kiválóan alkalmas
Szamos-folyam kavics. Vasuti állomás Szatmár-Udvari.
Rendelmények bármikor és bármily menn iségben a
legrövidebb idő alatt elintézetnek.

Megrendelés: **Bikfalvy Albert**
tulajdonoshoz címzendők: Bereud, pos a
és táviró állomás Szatmár-Udvari. Vagy:
Beer Sámuel, Szatmár-Németi
Bányai-ut 17. szám. Telefon-zám 264.

Használat előtt.

Használat után.

Ilyen csodálatos változást idéz elő a

KOLA-DULTZ

a természet legjobb agy- és idegtápláléka

Hangulat, gondolkodás, tevékenység, valamint a test minden mozgása az
agyvelőtől függnek.

Bágyadság, levertség, kimerültség, ideggyöngöcs és általános testi gyöngö-
ség a hiányzó életerő jelei. Ha ön állandóan egészséges és vidám akar lenni, ha egész-
séges idegekre és jó emlékezőtehetségre vágyik, ha munkát és fáradságot él-
vezetül akarja tekinteni, úgy szedjen Kola-Dultzot. Ez az ideg és agyvelő
természetes tápláléka, mely, egyttal a vért, javítja és fiatalítja és így erőt
és életet nyújtva, a test mind szervére hat.

Kola-Dultz **életkedvet és alkotóerőt ad**

és az ifjuság érzetét az egészséggel és tetterővel, melyek sikert és boldogságot
eredményeznek.

Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, az megerősíti az idegeit, eltűnik
minden gyöngöcs és hatása alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni.

Kolát az orvosi tekintélyek az egész világon ajánlják és szegényházakban
és idegszanatóriumokban használják.

Kérjen ingyen Kola-Dultzot!

Most alkalmat nyújtok Önnek arra, hogy idegeit megerősítse. Irjon nekem
egy levelező lapot az Ön pontos címével és azonnal küldök **ingyen** és
birmeatve egy csomag Kola-Dultzot, mely elegendő lesz arra, hogy megis-
merje hatását és csodás erejét méltányolni tudja.

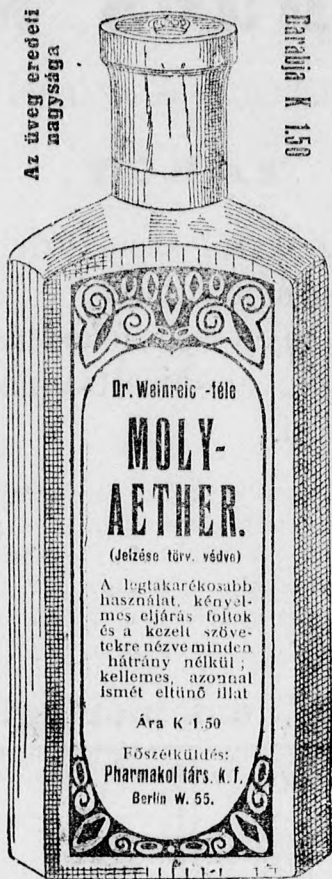
Ha az eredménnyel meg van elégedve, úgy rendelhet többet. De rögtön
irjon, mielőtt elfelejti.

Eitner, Budapest VII., Wesselényi-utca 10. — 458. oszt.

A legveszedelmesebb ellenség a háztartásban

A MÖLY!

Mindenki utána kaphod, ha a szobán végigröpül, mert ezen jelentéktelen lénynek a pusztítási hajlandósága ismeretes. Egyetlen vánkos, ruhadarab, szőnyeg, szőrme sínes biztonságban tőle. A háziasszony tele van aggodalommal a nyaralóhelyén amiatt, vajjon lakásberendezése a molykár ellen meg van-e eléggé védve. Azonközben az otthonmaradt férj a naphthalinos és kámforos szobák kellemetlen szagát szenvedti

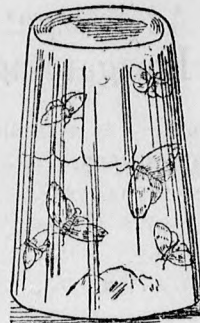

Az üveg eredeti nagysága

Áruba K 1.50

TEGYE MEG A KISÉRLETET!

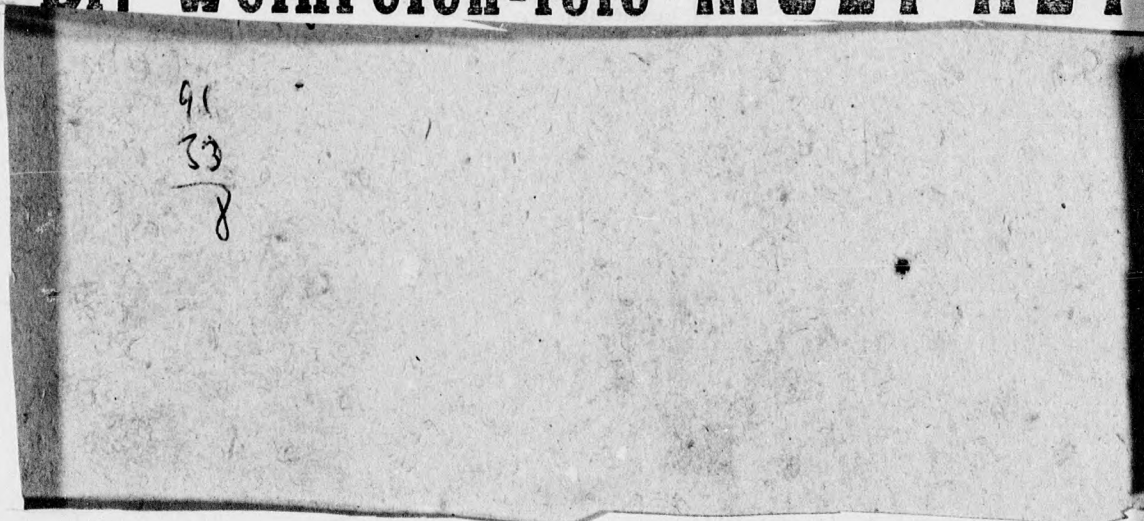
Az eleven moly egy megfordított pohárban, mely kámforba, naphthalinba, vagy egyéb más ismert molyirtó szerbe van állítva, vidáman és fürgén fog tovább élni

Vidám molyok egy kámforos pohár alatt.

Biztosan kipróbált, feltétlenül megbízható és szagtalan szer a

Dr. Weinreich-féle MÖLY-AETHER

Királyi és fejedelmi udvartartások, katonai ruhakamrák, királyi színházak, múzeumok stb. évek óta használják a Dr. Weinreich-féle Moly-aethert.

A főudvarnagyi hivatal igazolványa szerint
Öfelsége a Német császár
 udvartartásában a Dr. Weinreich-féle moly-aethert évek óta a legjobb eredménnyel használják.

A Dr. Weinreich-féle moly-aether az összes, akár kicsiny, vagy nagy háztartások posztó-, cérna-, szőrme-raktárhelyiségek konfektlő-árúk, butorok, vánkosbutorok, tollraktárak stb. nagy károkat elleni megvédésére elkerülhetetlen. Különös előnye: A molyok és petéinek biztos kiirtása, tartós hatás, feltétlen ártalmatlanság a legdrágább szövetekre nézve. Kétdős a használatban. A szövetek, butorok, ruhadarabok olyan szoróval fecskenedeztetnek be, amilyent az illatszerek fröcsentéséhez használunk és ilyenformán a molykár ellen az egész időnyre meg vannak védve. Olyan szobák, melyekben az aetherrel befúrt tárgyak foglaltatnak, szellőztethetők, ruhadarabok bármikor hordhatók, mert semmiféle kellemetlen szagtól nincsenek áthatva. A Dr. Weinreich-féle moly-aether kis háztartások részére 1.50 és 2.50 korona, közepes háztartások részére 4.25 korona és nagy háztartások részére 7.50 koronáért kaphatók, a hozzávaló szőrök 1.50 és 2.50 koronáért kaphatók a gyógyszerüzletekben, drogeriákban, illatszerekkereskedésekben és más szakba vágó üzletekben, ahol nem kapható, tessék az alant jelzett gyárhoz fordulni. Nagyobb fogyasztóknak szállítás 10 és 15 literes ballonokban mérsékelt áron. Felvilágosítás és ismertetés számtalan fényes elismerő iratokkal az egyedüli gyáros útján.

PHARMAKON TÁRS. K. F., BERLIN SW. 29.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére: **C. BRADY, Wien, I., Fleischmarkt 2.**

Nehogy csekély értékű atánzatokat kapjunk, vigyázzunk mindig a Dr. Weinreich névre
 Nagyban elárusítás: Központi Drogeria, Debreczen, Piac-utca 20. szám.

A Debreczeni Helyi Vasut Részvénytársaság

1912. évi május hó 30-án, délelőtt 9 órakor a Kereskedő-Társulat disztermében tartja

XXV. évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGY:

1. Az igazgatóságnak az 1911. évről szóló üzleti jelentése, az 1911. évi mérleg és a felügyelő-bizottságnak erre vonatkozó jelentése.
2. Az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslata.
3. Az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
4. Igazgatósági tagok választása.

A mérleg- és zsrzámadá-ok a társaság irodájában ki vannak téve és az érdeklődők által ott megtekinthetők. Az a részvényes, aki jogait személyesen, vagy meghatalmazott útján kívánja a közgyűlésen gyakorolni, tartozik részvényeit a nem esedékes szelvényekkel együtt, a közgyűlés napját megelőző 8 nappal, tehát 1912. évi május hó 22 ig a társaság pénztáránál Debreczenben, vagy a Magyar Vasuti Forgalmi Részvénytársaságnál, Budapest, (V. Sas-utca 1. szám) letenni. A letett részvényekről letéti jegy adatik ki, mely a közgyűlésen való részvételre jogosító igazolványul szolgál. A részvényest a közgyűlésen minden letett részvény után 1-1 szavazat illeti meg. Két fél részvény ugyancsak egy szavazatra ad jogot.

1911. évi mérleg.

Vagyon.			Teher.		
	K	f.		K	f.
Vasutépítési számla	3.586,400	—	Részvénytőke:		
Beruházási tart. alap értékpapirja	100,000	—	3,000 db. eredeti kibocsátási részvény 200		
Nyugdíj- és segélyalap értékpapirjai	16,400	—	koronával	600,000.—	
Értékpapírok	19,087	65	14,932 db. új kibocsátási részvény 200 ko-		
Anyagkészlet 1911 december 31-én	47,766	70	ronával	2.986,400.—	3.586,400
Pénztárkészlet 1911 december 31-én	6,322	31	Beruházási tartalékalap		100,934
Alföldi takarékpénztár folyószámla követelés	17,901	72	Törlesztési tartalék		31,953
Adósok	241,690	37	Pálya- és jármű-tenartási tartalék		15,000
			Felülvizsgálati hiányok tartaléka		3,496
			Nyugdíj- és segélyalap		44,000
			Tartalékalap		112
					500
					973
					209
					596
					390
					568
					75
					18
					85
					03
					03

Debreczen, 1911 december 31.

Hochstädter Ernő,
könyvvezető.

Mayerszky Mihály,
igazgató.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Doblecki Sándor,
elnök.

Kardos László,
Ormosy Lajos,

Dr. Kemény Mór,
Dr. Szirmai Rikárd,

Komlóssy Dezső,
Uhlarik Béla,

Dr. Magoss György,
Urbán Adoll,

Márk Endre,
Zádor Lajos.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Kövy Lajos, Dr. Megyery Pál, Pucher Ottmár, Roncsik Lajos, Szávay Gyula.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.